

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. III. 14 • Nr. 11(2037)

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

ANGLIJOS STREIKAI ARTINA POLITINĘ KRIZĘ

Ketvirtis milijono darbininkų, tame skaičiuje muitinių tarnautojai, įvykdė vienos dienos streiką. Streikavo ir geležinkelių mašinistai. Tuo būdu traukinių judėjimas visame krašte buvo sutrukdytas. Veikė ir Londono požeminis traukinys. Daugelis dirbančiųjų negalėjo atvykti į darbovietės. Laukiama, kad netrukus įvyks ligoninių personalo streikas. Gazo įmonių darbininkų streikas jau užtruko porą savaitių. Nuo to kenčia daugelis įmonių, o taip pat ir privatus namai, kur virtuvėse naudojamas gasas. Kai kurie namai neapildomi.

Streikuojantieji reikalauja, kad būtų atšauktas vyriausybės nuostatas, kurs draudžia darbininkams kelti atlyginimus. Vyriausybė sutiko pakelti atlyginimus 4%, bet unijos ir darbininkų komitetai su tuo nesutinka.

Anglijos vyriausybė stengiasi užkirsti kelią infliacijai ir nenori atlyginimų kelti. Organizuoti darbininkai nesutinka pamesti šiuos vyriausybės žygius. Todėl Anglijos vyriausybė atsidūrė labai sunkioje būklėje.

Londonė vis garsiau kalbama apie besilartinančią politinę krizę. Ministeris pirmininkas Heathas gali paleisti parlamentą, ir paskelbti naujus rinkimus. Darbo partija siūlo radikales priemones, kurių tikslas sulaikyti kainų kilimą. Tarp kitko siūloma padidinti mokesčius pramonei ir didelės pajamas turintiems asmenims.

BALTIEČIŲ VAKARO OTTAWOJE PARLAMENTO RŪMŲ SALĖJE ŽYMESNIEJI DALYVIAI: iš kairės E. Čuplinskas KLB-nės Krašto Valdybos pirmininkas, estų - A. Viirlaid, H. Luppstu Centro Tarybos pirmininkas, Generalinis Gubernatorius R. Michener, T. Kronbergs - Latvių Taut. Federacijos pirmininkas, estas K. Eerme, Ponia Michener, I. Heinsoo - estų konsulas, K. Arro, K. Jogi ir W. Pent - Estų C. Tarybos ir Balt. Fed. Ottawos atstovas, faktinis įvykio organizatorius.

Foto: J. Kreilis.

ŽMONĖS LIETUVOJE TIKISI PARAMOS

J. Vilčinskas, Lietuvos soc. demokratų partijos narys, nuolat gyvena Londone, atstovauja Lietuvai visuose pasauliniuose s. d. sąjūdžiuose aprašo lenkų žurnale "Trybunė" dabartinę Lietuvą.

Pradėdamas nuo 1940 m. aneksijos ir masinių deportacijų, autorius duoda tolesnių įvykių apžvalgą. Paminėdamas pastarųjų metų neramumus Lietuvoje, jis ypatingai išskiria faktą, kad juos vykdė ne seno valdančio režimo liekanos, bet jauni darbininkai ir studentai, išaukę sovietų režimo prieglobstyje. Plačiai aprašo religinius persekiojimus, Lietuvos katalikų rezistenciją ir rusifikaciją. Duoda gerą ekonominio Lietuvos gyvenimo apžvalgą, pabrėždamas faktą, kad ru-

sa deda visas pastangas padaryti Lietuvos ūkį tampriai surištą su sovietiniu ūkiu (Viečio elektrinė, kuri priklauso nuo natūralaus gazo iš Ukrainos ir pan.).

Autorius klausia, kokia bus laisvojo pasaulio laikysena atsižvelgiant į naujo "nacionalizmo" apraiškas Lietuvoje? Ar liks jis abejingas, ar Europos konferencijoje pareikalaus laisvės Sovietų pavergtiems kraštams? Žmonės Lietuvoje tiki, kad Europa ši kartą parems juos.

VIS TRUKSTA PREKIŲ
Vilniuje vis kartoja ir kartoja neva ūkinius laimėjimus, kuriais esą jau pralenkta "buržuazinė" Lietuva. Tačiau, tyčia ar netyčia, laikraščiuose randama ir visai patikimų žinių apie ūkinius reiškinius.

Pvz., inžinierė V. Giedrytė š. m. vasario 25 d. "Komjaunimo Tiesoje" rašo: "Kasdien nemažai laiko mums tenka sugaišti maisto prekių parduotuvėse, lukuriuojant prie vienkurių ar kitokių produktų. Kantresni ramliai laukia savo eilės, o ne taip kantrūs, žiūrėk, jau pradeda murmėti. O jeigu pasi-taiko dar, kad kas taiko be eilės, sujuda visi pirkėjai. Be eilės taikančių nebėstu ir aš".

Skaitant tarp eilučių: Maisto produktų nepakan-ka ir jų neparduoda tiek, kad pirkėjas būtų patenkintas. Jis turi pirkti tiek, kiek krautuvė jam paskiria.

• KANADOS vyriausybės parėdymu sumažintas iš Albertos naftos išvežimas į JAV tuo tarpu tik 3.7%.

KANADOS UŽSIEN. REIK. MINISTERIS VIETNAMAN MITCHELL SHARP, Kanados užsienio reikalų ministeris, vyksta į Pietų ir Šiaurės Vietnamą. Ten jis mano užtrukti ištisą savaitę. Jis nori kartu į šią kelionę pakviesti ir opozicijos atstovus. Kaip jau žinoma, Kanada sutiko dalyvauti taikos vykdymo Vietname inspekcijoje tik 60 dienų. Tas laikas pasibaigs kovo 28 d. Ministeris Sharp, grįžęs iš Paryžiaus konferencijos, pareiškė, jog jis abejoja ar keturių valstybių inspekcija Vietname galės sėkmingai veikti. Kalbamoji kelionė turėtų pagelbėti Kanados vyriausybei susidaryti tikslesnę nuomonę apie padėtį Vietname ir apie tuos uždavinius, kuriuos ten privalės atlikti Kanados kariuomenės daliniai. JAV rūpinasi kiek galima greičiau sugrąžinti savo karo nelaisvius iš Šiaurės Vietnamo. Komunistai delsia šiuos reikalavimus vykdyti. Tuo būdu susidaro komplikacijos, kurios trukdo taikos vykdymo inspekcijos veikimą.

• JAV oro keleivinių linijų pilotai grasina pradėti streiką. Darbo sutartis, kai kuriose atlyginimų kompanijose pasibaigė jau vasario 27 d. Dabar vyksta derybos. Pilotai rūpinasi atlyginimų pakėlimu, darbo sąlygų pagerinimu ir patogesniais skrendimo tvarkaraščiais. Šiuo metu oro susisiektas tiek išsiplėtė, kad jo sutrikimas gali atsiliiepti į miestų gyvenimą. Susisiektas su Kanada, su Pietų Amerika ir Europa žymia dalimi priklauso nuo oro linijų veikimo. Oro linijos aptarnauja dešimtys tūkstančių žmonių.

ATVIROS ORGANIZACIJOS PAGRINDAIS

Kur tik susiranda didesnis lietuvių išeivių skaičius, dabar jau galima sakyti, kiekviename mūsų žemės kampelyje, nedelsiant įsisteigia lietuvių bendruomenės organizacija. Tai pastebime sekdami pasaulyje išblaškytų lietuvių gyvenimą ir matome lietuvių bendruomenės aktyvumą ypatingai kultūrinėje ir viešojoje veikloje, demonstruojant lietuvių tautos troškimus ir minint jos tautines šventes. Tautines šventes surengia bendruomenės organizacija, lituanistinės mokyklas palaiko ir kuo galėdamos jas aprūpina toji pati bendruomenė.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas arba VLIKas davė pačią pirmutinę mintį sujungti lietuvių į vieną bendrinę organizaciją. Toji kilni idėja, kaip praktikoje matome, jau prigijo ir pasidarė veiksminga. Tuo, žinoma, galima tik džiaugtis.

Bet gyvenime ne visada ir ne viskas taip sklandžiai vystosi, kaip iš anksto esti sumanyta. Šiuo tarpu norėjusi atkreipti dėmesį visų tų, kurie rūpinasi lietuviškos bendruomenės sekmingumu, į vieną vakarų Vokietijoje veikiančio darbuotojo bendruomenės organizacijoje, reikšmingą pasisakymą. Savo viešame pranešime jis sako:

"Svarbiausi vaidmenį bendruomenės gyvenime vaidina apylinkė. Ji sudaro konkrečias veiklos sąlygas, kurios priklauso nuo jos narių ir netgi nenarių nuotaikų. Kur glaudesni ryšiai tarp lietuvių, ten ir apylinkės stipresnės. Reikia saugotis, kad apylinkė nepatektų į vienos klėtos rankas, nes klėtoje paprastai vyrauja ne bendruomeninė, o Lietuvių Bendruomenę siaurinti dvasia. Bendruomenei veikti kliudokai kurių sluoksnių pasinešimas pačioje bendruomenėje sudaryti atskiras grupes, turinčias savus, dažnai siauro pobūdžio tikslus. Jau turime daugybę pavyzdžių, kada prasideda atšalimas nuo bendruomenės ir tas nei-
2psl.

A M E R I K O S A U K S A S

Pastaruoju laiku nepaprastai pakilo aukso kaina ir įsisūbavo pasaulinėse biržose spekuliacijos karštligė. Šis nesveikas reiškinys kelia susirūpinimą. Kai kurie finansininkai net linkę siūlyti JAV, kad jos išmestų į rinką dalį turimo aukso atsargų.

Iki šio laiko JAV vyriausybė buvo linkusi vengti panašių žygių. Jeigu jau būtų toks sprendimas padarytas, tai Amerikos auksą paleisti į rinką būtų pavesta Anglijos bankui. Prieš penketą metų buvo pasiekta tarp valstybių susitarimo, kad auksas negali būti paleidžiamas į atvirą rinką, bet reikalui esant auksą viena valstybė perleidžia kitai arba šias operacijas atlieka per tarptautinį valiutų fondą.

Bet Europoje reiškiamas tokia nuomonė, kad dabartinė situacija reikalauja išimtinų priemonių. Sakoma, kad paleidus dalį Amerikos aukso atsargų į rinką ir parduodant jį oficialiu kursu, susidarytų keletas teigiamo pobūdžio pasekmių.

Pirmiausia, reikia atminti, kad rinkoje dabar vykiamas reiškinys teisina mas tuo, kad apylinkėje viešpatauja viena klika.

Nuo šių Europoje gyvenančio veikėjo nurodytų negerovių, kurios, atvirai pasakius pasitaiko ir visur kitur, vienintelis kelias išsigelbėti, tai priimti pagrindinę idėją, kad lietuvių bendruomenės organizacija yra atviro pobūdžio, kaip tai priimta vakarų pasaulyje, kurioje gali reikštis visi jos nariai, turinti taurų palinkimą patarnauti savo kilmės žmonėms ir palaikyti lietuviškumą šiandien ir užtikrinti jam ateitį mūsų būsimose kartose.

Pasisakymas atrodo nuskambėjo kaip tik laiku ir padarytas būtinoje vietoje. Nes visi, kas susibūrė į Lietuvių Bendruomenės organizaciją, trokšta sulaukti laisvos Lietuvos, nelvedjodama į geisdam, kad joje viešpatautų demokratiniai nuostatai ir visi piliečiai turėtų lygias teises ir nebūtų nei privilegijuotų, nei skriaudžiamųjų.

yra labai nedaug aukso. Toji aplinkybė prisideda prie aukso kainos perdėto pakilimo. Papildomas kiekis aukso rinkoje numuštų dabartines peraukštą kainas. O sumažėjus aukso kainai, padidėtų pasitikėjimas dabar veikiančia valiutinių pasikeitimų struktūra. O taip pat būtų sumažinta aukso įsivaizduojama galia ir jis pavirstų "paprasta preke".

Tačiau yra ir daug aukso pardavimo priešininkų, kurie prisibijo naujų sutrikimų valiutų biržose. Washingtone buvo svarstomas tam tikros dalies aukso pardavimo klausimas. Šio klausimo galutinis išsprendimas priklausys nuo įvykių pasaulio biržose ir nuo dolerio pastovumo.

N E S U G A U N A S L A P T O

L A I K R A Š Č I O

Jau eilė metų Sovietų Rusijoje pogrindyje, visai slapta, išeina gan dažnai "Dabartinių įvykių Kronika". Slaptoji policija, neatsižvelgiant į jos dideles pastangas iki šio laiko nepajėgia surasti visų šio leidinio leidėjų ir redaktorių.

Enkavedistus ypatingai erzina tai, kad "Kronikoje" skelbiami duomenys apie persekiojamus ir nubautuosius, apie vadinamų disidentų kovas dėl žmogaus teisių ir apie visus Kremliaus žiaurumus, kurie bandomi nusišluoti nuo vakarų pasaulio. Šiame slaptame leidinyje sovietų piliečiai gali pasiskaityti apie valdžios prasilenkimus su sovietine konstitucija, kai piliečiams atimamos ir tos teisės, kurias neva garantuoja pati konstitucija. Teismų aprašymai "Kronikoje" pavaižuoja sovietų piliečių teisių pažeidimą ir parodo, jos sovietuose tuo tarpu nėra atviro teismo. Šios žinios viešojoje sovietų spaudoje niekada neskelbiamos.

Slaptoji policija dabar, nerasdama kitos išeities, žinomus opozicionierius tardo ir grasina, kad jeigu dar pasirodys "Kronika", tai jie bus suimti. Ir vis dėl to "Kronika" laiks nuo laiko pasirodo.

Tarp kitko pažymėtina, kad buvo tardoma jau nu-

SOVIETŲ SĄJUNGA PRIPAŽISTA AUTORIŲ TEISĖS

Visame pasaulyje veikia autoriaus teisių ginimo konvencija. Iki šio laiko išimtį sudarė viena Sovietų Sąjunga, kuri nepripažino autoriaus teisių ir atsisakydavo prisidėti prie bendros kultūrinio pasaulio priimtų konvencijos. Rusijoje buvo leidžiamos užsienio autorių knygos, reprodukuojami kitokie kūriniai ir už tai sovietai atsisakydavo mokėti.

Dabar patirta, kad Sovietų Sąjunga jau sutinkanti pasirašyti Genevos konvenciją, kuri buvo pasirašyta 1952 metais ir nustatė taisykles, kuriomis turi vadovautis leidėjai spausdinami ar versdami į kitas kalbas rašytojų kūrinius. Jeigu taip

bausto priverstino darbo stovykloje rusų istoriko Andrejaus Amalriko žmona Giuzela. Jos bute buvo padaryta krata ir ji iškviesta į Lefortovo kalėjimą, buvo klausinėjama apie "Kroniką".

Praeitais metais buvo suimtas didesnis skaičius sovietų piliečių, kurie pasižymėjo opozicinėmis nuotakomis. Suimtųjų tarpe yra Petras Jakiras, Viktoras Haustovas, Irina Bielogorskaja, Anatolijus Jakobsonas, Viktoras Krasin ir daug kitų. Slaptoji policija kiekvieną jų klausinėjo apie "Kroniką", nes manė, kad jie ir yra jos leidėjai ir redaktoriai. Bet neatsižvelgiant į šiuos

tikrai atsitiks, tai įvairių tautų autoriai galės pareikalauti atlyginimo už išleistas jų knygas sovietuose. Bet sakoma, kad sovietų valdžia pasirašius minėta konvenciją, turės galimumo pažaboti savo opozicinius rašytojus, kurie slapta išgabena savo rankraščius į užsienį.

BOLŠEVIKINIO STILIAUS STATYBA

• NAUJAS miestas Rytų Vokietijoje išdygo pastaraisiais metais. Jo vardas Halle Neustadt, jis turi jau 65 tūkstančius gyventojų ir jame yra 16 tūkstančių namų ir kitokių pastatų. Rytų Vokietijos spauda dideliu užsidegimu aprašinėjo šį naują miestą ir nesaikiai gyrė jo nepaprastą pažangą. Bet ilgai paaikškėjo, kad šis miestas turi stambius trūkumus. Kaip visur, bolševikinėje statyboje, per skubotumą daug kas pamirštama. Miestas esantis nevykusiai suplanuotas, jame nenumatytos vietos klubams, teatrams, kitoms kultūrinėms įstaigoms, o svarbiausia visai nėra parkų ir poilsio vietų. Aišku, kad ten nėra vietos maldos namams. Vienintelis pavairinimas, tai viešo naudojimo plaukiojimo baseinas, kurio fasadas papuoštas splavota mozaika.

areštus "Kronika" vis tiek vėl pasirodo. Ji tuo tarpu nesurandama. Arba, geriau pasakius, vietoje areštuotų, šio darbo matyt imasi kiti, kad ryžtasi kovoti su Kremliaus biurokratais.

Nepriklausoma Lietuva

*Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!*

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

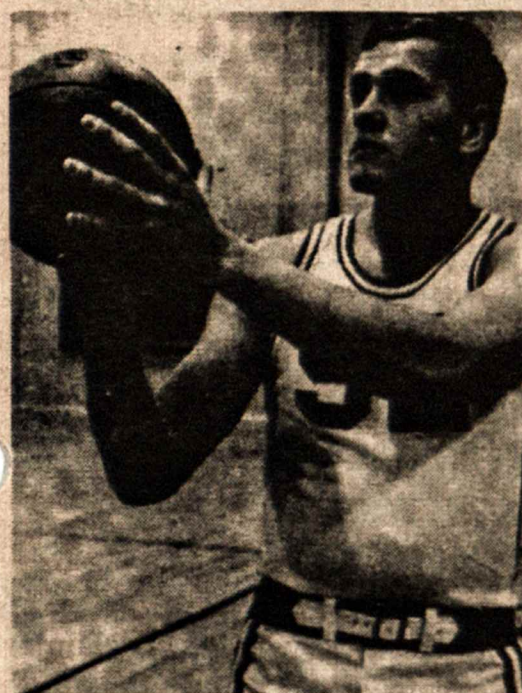
REDAKTORIUS J. PETRĖNAS

Grandinėlės šokėja Živilė Neimanaitė šokio sukuryje.

Dr. Ant. Razma Lietuvių Fondo steigėjas ir jo ugdytojas.

LINAS GINEITIS pasižymėjęs Bostono krepšininikas. Jo sportinė karjera prasidėjo 1967 kai jis žaidė už Western New England College kuri tuo metu laimėjo Naujosios Anglijos kolegijų pirmenybes. Po to jis tris metus žaidė Bostono krepšinininkų lygoje kur nepaprastai gerai

pasižymėjo. Jo žaidimo vidurkis viršijo 25 taškus.

● **MUNCHENO** olimpinuose žaidimuose dalyvavo 9 lietuviai ir atstovavo Sovietų Sąjungai, Australijai, Brazilijai, Lenkijai ir Vokietijai. Aukso medalius laimėjo Sov. Sąjungos krepšinio komandos kapitonas Modestas Paulauskas ir kanadiškos dvivietės irklininkas Vladas Česiūnas, sidabro medalį gavo 800 metrų bėgikė Nijolė Sabaitė.

● **LIETUVOJE** buvo lenkiškų knygų dekada. Buvo iškilminga lenkiškų knygų paroda Vilniuje, o taip pat buvo propaguojamos lenkiškos knygos Kaune, Trakuose, Nemenčinėje ir kitur. "Ars Polonia"- knygų leidykla siunčia savo leidinius į Lietuvą, o dabartinė valdžia palaiko lenkiškos kultūros plytimą Lietuvoje.

● **D. BRITANIJOS** lietuviai Vasario Šešioliktosios iškilmes atliko vasario 24 dieną Victoria park socialio ir sporto klubo patalpose. Įvadinį pranešimą padarė Lietuvos atstovas Anglijoje V. Balickas, paskaitą skaitė kun. K. Matulaitis. Meninę dalį atliko tautinių šokių Londono ansamblis ir choras, kuriam vadovauja Just. Černius.

Kanadietis lietuvis kapitonas Ray Navikėnas iš Petawawa, Ont. (kairėje) dabar Vietname Kanados taikos salygų priežiūroje. Čia jis su kitu karininku kalbasi su vietiniais gyventojais. Rimas Navikėnas yra montrealietis.

Aukšt. Cicero Lituaništinės mokyklos mokiniai dalyvavę prie Lietuvos vėliavos pakėlimo Vasario 17 d. prie Cicero miesto įstaigos.

Sao Paulo, Brazilijoje, lietuvių jaunesniųjų stovykla Neringa sausio 4-10 dienomis "Amazonės dienos" uniformose.

ORGANIZUOTO LIETUVIŲ GYVENIMO KANADOJE PRADŽIA

MONTREALIO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS 60 METŲ JUBILIEJUS

Kas rašo lietuvių istoriją Kanadoje, visada pradeda Montrealiu. Ir nurodo, kad pirmieji lietuvių organizuoto veikimo ženklai čia pasirodė, įsteigus Montrealio Šv. Kazimiero parapiją. Šios parapijos gyvenimas pavaizduoja ir lietuvių iškūrymo laikotarpius. Nelengvas tai darbas, palyginti nedideliu skaičiui lietuvių įsteigti parapiją, pastatyti didžiulę bažnyčią ir stambius, jai priklausančius kitus trobesius. Tačiau pažymėtinas mūsų žmonių ryžtingumas viską nugalėjo.

Trumpai prisimindami Montrealio ir aplamai Kanados pirmos parapijos praeitį, turim pasakyti, kad šiai parapijai pradžia davė Šv. Kazimiero draugija, įsteigta 1905 metais. Pradžioje ši draugija besirūpindama pamaldomis lietuviams, nuomodavusi tuščias krautuvų patalpas, toliau kalbama, kad pamaldos vykusios kartu su lenkais. Pirmųjų kunigų tarpe Montrealyje minimas kun. B. Šlomas, žinomas Amerikos lietuvių veikėjas kun. A. Milukas buvęs Montrealyje ir pasistengęs vietos lietuviams pagelbėti. Lietuvių Montrealyje būta tik kelių daugiau 150 asmenų.

Pirmas pamaldas lietuviams Montrealyje laikė prancūzų bažnyčioje kun. B. Kučas 1910 metais. Nuo to laiko buvo pradėtos rinkti aukos bažnyčios statybai. Viena iš svarbesniųjų Šv. Kazimiero parapijos organizatorių lai-

kytinas kun. J. Vyšniauskas, kurs čia apsigyveno 1912 metais. Nors jau anksčiau buvo pradėtos rinkti aukos bažnyčios statybai, bet kun. J. Vyšniauskas tikrumoje turėjo viską pradėti iš naujo. Buvo sudarytas parapijos komitetas, kurio nariai lankė visus žinomus lietuvius, bet dažniausia gaudavo tik po 25 centus. Dėl to netenka stebėtis, nes ir uždarbiai tais laikais buvo labai menki. Kun. J. Vyšniauskas nupirko tinkamą žemės sklypą bažnyčiai ir patys lietuviui uoliau ėmėsi darbo, nes pradėjo įsitikinti, kad bažnyčia bus tikrai pastatyta. Pagal sudarytą sąmatą bažnyčios statybai reikėjo išleisti devyniolika tūkstančių dolerių. Tais laikais tai buvo bauginančiai dideli pinigai.

Yra duomenų, kad pirmasis parapijos komiteto posėdis įvyko 1913 metais vasario 1 d. Šio komiteto narių jau senai nebėra gyvųjų tarpe. Tad reikia tenkintis negausiais pėdsakais spaudoje ir keli kuriais parapijos užrašais.

Jautais laikais Montrealio lietuvių pasižymėjo veiklumu. Nors jų apie 1907 metus vos prisirinko iki keturių šimtų, bet jie greitai parapijos pasiryžo įsteigti ir vadintą "nepri gulmingą" DLK Vytauto klubą. Tai buvo pašalpinė draugija, kokiu anais laikais Amerikoje buvo gana daug.

Kun. dr. F. Jucevicius.

Aplamai, po to, kai Montrealyje įsteigė parapiją, kartu pagyvėjo ir lietuvių bendravimas. Dideliais būriais lietuvių suvažiuodavo į kun. J. Vyšniausko rengiamus piknikus. Taip pat buvo rengiami lietuviški spektakliai ir koncertai. Visų šių parengimų organizatorius buvo kun. J. Vyšniauskas, jis reži suodavo vaidinimus, organizavo chorą ir stengėsi lietuvių gyvenimą padaryti visuomeniškai gyvesnį.

Ilgainiui Montrealyje susikūrė veikli ir patriotinių jausmų pilna lietuvių kolonija, kuri net ryžosi anais senais laikais, kai tik kūrėsi nepriklausoma Lietuvos valstybė, jai visokeriopai gelbėti. Buvo panaudotos priemonės

tais laikais priemonės, o pirmoje eilėje piniginės rinkliavos pagalbai po Pirmojo karo suvargusiai Lietuvai. Labai anksti Montrealyje įsteigė lietuviška mokykla, kurią lankė ateivių vaikai ir mokėsi lietuvių kalbos ir stengėsi pažinti Lietuvos gražiąją praeitį. Toje mokykloje mokytojavo dvi mokytojos M. Malinauskaitė ir E. Budrytė.

Bet daug nusipelnęs Montrealio lietuviams kun. J. Vyšniauskas 1919 metais išvažiavo į Lietuvą, ten buvo karluomenės kapeilonu, o vėliau klebonu Ilguvos parapijoje.

Vėliau Montrealio taip aktyviai pradėjusioje veikti parapijoje klebonavo eilė kunigų, pradedant čia gimusiu kun. J. Šimkum ir vėliau kitais. Bet bene ilgiausia čia išbuvo klebonu kun. Bobinas. Bent naujoji lietuvių ateivių banga į Kanadą persikėlusi iš Vokietijos tremtinių stovyklų rado kun. Bobiną Montrealyje klebonaujant.

Ne vienas iš tų naujųjų ateivių pamini, kad su klebonu naujiems ateiviams buvo sunkoka susikalbėti ir sugyventi. Tuo bandoma aiškinti naujos lietuvių parapijos atsiradimą Montrealyje.

—●—

Šiandien Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Feliksas Jucevičius vis sunkėjančiomis sąlygomis vadovauja šiai lietuvių išeivijos gyvenime užimančiai reikšmingą vietą parapijai.

Kun. F. Jucevičius knygų autorius, mokslininkas,

sviesi asmenybė lietuvių padangėje sugeba šią parapiją palaikyti ir pagelbsti jai aktyviai veikti lietuvių gyvenime. Jis atiduoda savo jėgas tokiai parapijai, kuri turi vis didėjančius sunkumus. Dar šiandien jo vadovaujama parapija išliko grynai lietuviška, tuo tarpu kai daugelis kitų jau pasidarė maišytos tautiniu požiūriu.

Didžioji klūtis šiai parapijai sėkmingai ir toliau tarpti, tai jaunimo atitraukimas nuo lietuviško gyvenimo. Naujai išaugusi lietuvių karta vis mažiau paiso tautinių reikalų. Klebonas turėdamas po ranka duomenis, mato, kad vis mažiau vaikų krikštijama jo bažnyčioje. Parapijonų tarpe proporcingai didėja viengungių, našlių skaičius. O šių žmonių amžius yra aprėžtas. Jie pasitrauks ir neišvengiamai parapija turės sumažėti.

Klebonas, nors mato šiuos, tikrumoje visoms parapijoms būdingus sunkumus, bet tik, kad jo vadovaujama parapija, kaip iki šio laiko buvo, taip lygiai pasiliks ir ateityje, viena gyviausių ir aktyviai veikiančių vienetų lietuvių gyvenime. Jis tik pagelbės, kad viena lietuvių karta perduotų kitai, naujai ateišančiai kartai senas lietuviškas tautinio susipratimo tradicijas. O tada ir lietuviškos parapijos ir visos kitos mūsų patriotinės organizacijos veiks sėkmingai ir neteks baimintis dėl jų ateities.

Montrealio lietuvių nuoširdžiai paminė šios parapijos 60 metų neseniai švenčiamas sukaktuves, palinkėdami savo paslaukojam klebonui sveikatos ir ištvermės. J. P.

Dabartinė Šv. Kazimiero bažnyčia.

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos choras 1923 m.

NEPRIKL AUSOMA LIETUVA

MIRĖ PEARL BUCK

Pastaraisiais dešimtmečiais nepaprastai buvusi populiari visame pasaulyje rašytoja Pearl Buck, sulaukus 80 metų amžiaus, mirė savo namuose. Ji laimėjo Nobelio, o taip pat ir Amerikos žymiausią Pulitzer premiją.

Jos darbų temos, tai kiniečių gyvenimas. Ji gimė W. Virginia 1882 metais, bet kūdikystėje buvo išvežta į Kiniją ir ten išaugo, išmoko kiniečių kalbą ir pažino jų gyvenimą. Iš-tisą septyniolika metų savo jaunystėje ji praleido Kinijoje. Ji buvo sugrįžusi į Ameriką, čia mokslinosi, o po to vėl sugrįžo į Kiniją ir dirbo presbiterionų misijoje Kinijoje. Bet dabar Mao Tze-Tungas, kai pernai rudenį ji norėjo dar kartą aplankyti Kiniją, nedavė jai leidimo.

Pulitzerio premiją Pearl Buck 1932 metais gavo už savo plačios apimties knygą "Geroji Žemė", kurioje aprašomas kiniečių žemdirbių spalvingas ir kartu skurdus gyvenimas.

O 1938 metais ji buvo

Pearl Buck

pirmoji Amerikos moteris gavusi Nobelio premiją. Pearl Buck rašė visą savo gyvenimą. Bet jau pastaraisiais metais jos sveikata silpnėjo ir silpnėjo. Praeitais metais ji pakartotinai gydėsi ligoninėje.

Jos geriausias veikalas "Geroji Žemė" daugiausia visų skaitomas. Jame pavaižduojamas naujosios Kinijos atbudimas. Jos raštai išversti į daugelį svetimų kalbų. Dar neprilausomybės laikais Pearl Buck knygos buvo išverstos į lietuvių kalbą ir turėjo išimtinai didelį pasisekimą.

• **MONETARINĖ** krizė nesibaigia. Praėjo tik kelias savaites, kai prezidentas Niksonas paskelbė žinią apie dolerio devaluaciją, o jau vėl įvykiai pasaulio didmiesčių biržuose kelia naują susirūpinimą. Buvo daug atsitikimų, kai kai kurių valstybių finansinių reikalų tvarkytojai buvo priversti bir-

žas tam tikram laikui visai uždaryti. Šaukiamos Europos valstybių konferencijos tikslu sureguliuoti valiutų klausimą. Biržos buvo kai kuriomis dienomis uždarytos Londone, Frankfurte, Briuselyje, Tokio. Ypatingai valiutų santykių sureguliojimo susirūpinusios Prancūzija, Danija ir Olandija. To

viso pasekoje aukso kaina vėl pakilo. Londono biržoje vienu metu aukso uncija pasiekė negirdėtos kainos - 90 dolerių.

• **AMERIKOS** uni-jų vadai pareiškė, kad naujosios ekonominės sąlygos reikalauja, kad nemažiau, kaip 7% būtų padidinti darbininkų atlyginimai. Darbo sąlygoms reguliuoti komitetas, kuriame dalyvauja darbininkų ir darbdavių atstovai, šį klausimą svarsto ir rengiasi padaryti tinkamas rekomendacijas. Bet tuo tarpu šis pareiškimas nesąs ultimatyvinio pobūdžio.

PRANCŪSIJOS RINKIMAI

Jau pirmojo raundo rinkimuose Prancūzijoje paaiškėjo, kad komunistų blokas su socialistais šiuo tarpu vargu ar laimės. Socialistai susidėję su komunistais tik pralaimėjo, nes už komunistus buvo daugiau paduodama balsų, negu už socialistus. Ypatingą nerimą dabartinės vyriausybės sluoksniuose kėlė toji aplinkybė, kad bandomųjų balsavimų duomenys buvo lyg ir palankios komunistams. Bet pagaliau antrame balsavimų raunde, kurie įvyko kovo 11 dieną vis tik paaiškėjo, kad Pompidou vyriausybės šalininkai gavo daugumą.

• **JAV** pasirodo atsirado šeši tūkstančiai jaunų vyrų, kurie šoikiu ar kitokiu būdu vengė tarnybos. Bent 4500 jų yra pasislėpę ar pabėgę. Kanadoje tokių bėglių priskaitoma 2400.

LIETUVA NĖRA MAŽA

• **SCRANTON**, Pa. buvo Vasario 16 d. minėjimas Tautinės bažnyčios salėje. Ten Irena Šimkutė, High School studentė paskaitą lietuvių kalba ir palygino Lietuvos teritoriją su kitomis valstybėmis:

Buvo įdomus Irenos Šimkutės pastebėjimas - palyginimas Lietuvos dydžio, kai daugelis lietuvių susiriesdami cypsi kaip viščiukai: "Ką mes maži, maža Lietuva". Lietuva du kartu didesnė už Daniją, beveik tris kartus didesnė už Olandiją. Palyginant plotą su Amerikos valstijomis: vienu ketvirtadaliu Lietuva mažesnė už Pennsylvania, keturis kartus didesnė už New Jersey, keturis kartus didesnė už Massachusetts, septynis kartus didesnė už Connecticut, dvidešimt septynis kartus didesnė už Rhode Island.

Liuksemburgas, trisdešimt kartų mažesnė teritorija negu Lietuvos, bet prie Liuksemburgo neprieina kruvinas tautų pavergėjas - Rusija.

Tad Lietuva nėra jau tokia maža, kaip kartais pasakoma.

SPAUDIMAS Į LIETUVOS POETUS

Partija tęsė savo ideologinį spaudimą į Lietuvos rašytojus vasario 5 d. Atvirame partiniame susirinkime, buvo nagrinėjama "pilietinė" (t.y. komunistinė) poezija. Poetas J. Macevičius kalbėjo apie partijos susirūpinimą kai kurių poetų izoliavusi, poetinės kūrybos kameriškumu. Kritikas Areška reikalavo "kovingiau pasisakyti prieš pasyvumą, abejingumo reiškinius." Partinę poeziją liaupsino ir JAV nesenai lankęsis V. Reimeris bei J. Marcinkevičius. Vardais paminėti ir keli kaltininkai. Anoniminiame straipsnyje apie susirinkimą nurodomos "estetizavimo" tendencijos kritikoje ir mėginimai "net ir akyvaizdžius poetinio indiferentizmo pavyzdžius paskelbti 'visuomeniškais', 'pilietiškais'", su tomis "nuodėmėmis" pažiūromis sugretinti susirinkime padaryti kritikų K. Nastopkos, R. Pakalniškio ir poeto T.

Venclovos pasisakymai. Partijos CK kultūros skyriaus vedėjo pavaduotojas J. Bielinis priminė dalyviams partijos valdmenį: "Partija siekia suprasti, kur menininką ištiko idėjinė ir meninė nesėkmė, padeda jam grįžti į tikrą kūrybos kelią".

(E)

BIJO VAKARŲ ĮTAKOS

Pastarųjų mėnesių partijos ideologinė ofenzyva ok. Lietuvoje, ypač meto didškas menų bei spaudos "gryninimas", yra glaudžiai susijusi su bendrąja sovietine politika Europos politiniame "atoslūgyje" Šibaimė ryškiai atsispindi sovietiniuose straipsniuose, puolančiuose Vakarų pasiūlymus, kad esminę "atoslūgio" dalimiturėtų būti laisva informacijos tekmė tarp kraštų "su skirtingomis visuomeninėmis sistemomis". Štai Raud. armijos laikraštyje "Krasnaja zvezda" V. Platkovski perspėja, kad "įvairių politinių ir ekonominių ryšių tarp dviejų skirtingų sistemų valstybių išvystymas skatina imperialistų viltis ideologiniam sabotazui socialistų šalyse sustiprinti". Platkovski sako, kad Vakarų Vokietijoje veikia llo "ideologinio sabotažo centrų". JAV-bėjų 170, Kanadoje 30. Jis tvirtina, kad "ideologiniame fronte nėra, ir negal būti, ramybės. Idėjų i: klasių tarp abiejų sistemų tęsiasi ir vyks iki visiškos komunizmo pergalės".

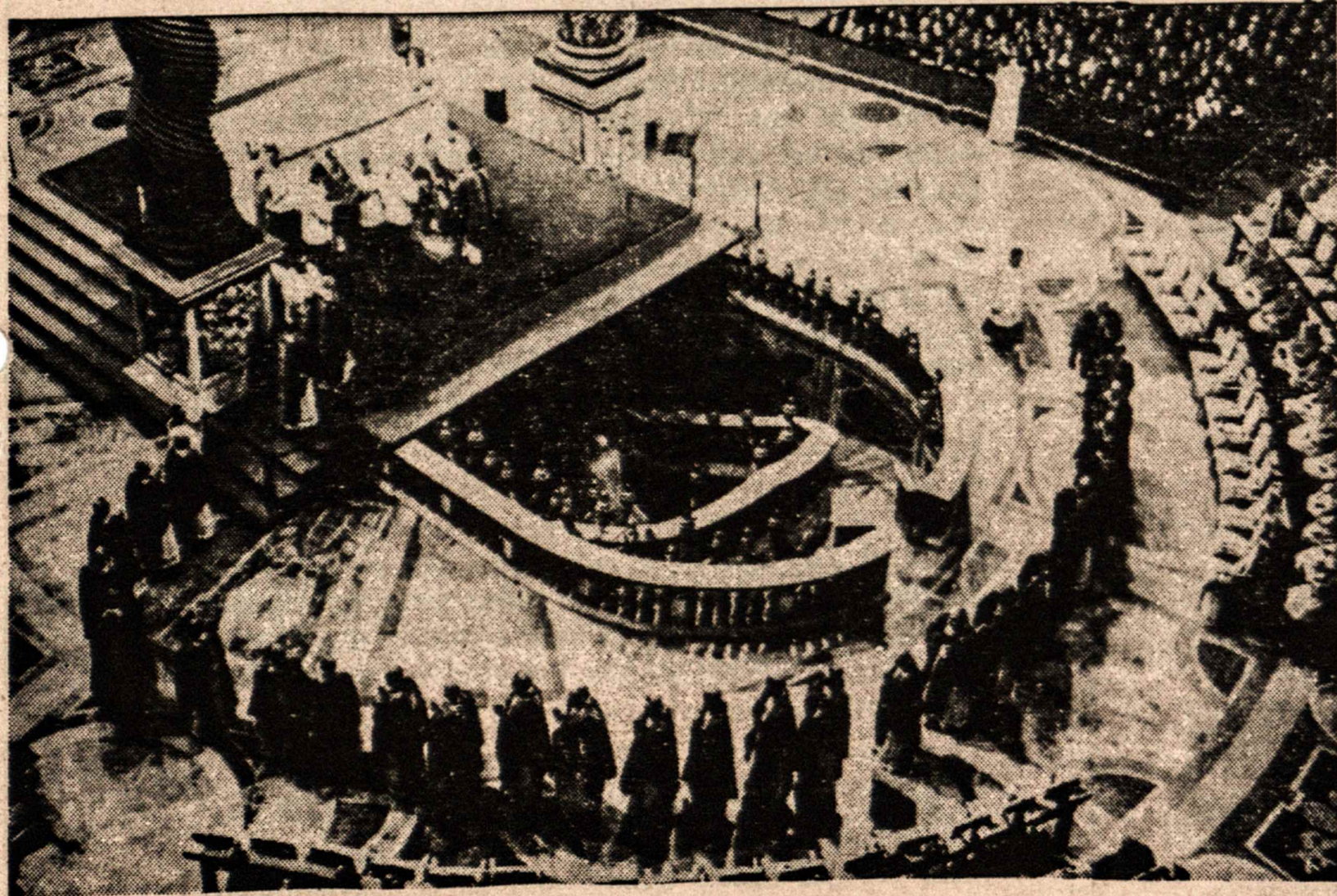
DAILININKŲ SĄJUNGA VILNIUJE

Įvyko naujai išrinktos Lietuvos Dailininkų sąjungos valdybos pirmasis susirinkimas. Kūrybinės organizacijos pirmininku išrinktas J. Kuzminskis, pirmininko pavaduotojais - K. Bogdanas, S. Jusionis ir K. Morkūnas, atsakinguoju sekretoriumi - P. Gudynas.

• **"VAGOS"** leidinių sąrašė išsiskiria "Druskininkų dainos", džiūkiškų liaudies dainų giedotojas Juzė Jurkonienė 267 tekstai ir melodijos, su tautosakininko L. Saukos įžanga. Taip pat išėjo Vlado Drėmos monografija "Pranciškus Smulgevičius".

(E)

5psl

Popiežius Povilas Šeštasis paskyrė 30 naujų kardinolų. Šv. Petro katedroje kardinolai procesijoje artinasi prie Apastališko Sosto ir gauna žiedus.

(Iš praeito nr.)

Daugelyje Lietuvos vietų sukilimas prasidėjo vienu metu. Sukilėlių būriai spontaniškai pradėjo atvirą kovą su rusų kariuomene ir policija. Vasario – balandžio mėn. sukilimas jau buvo apėmęs beveik visą Lietuvą. Pradiniame sukilimo etape sukilėlių būriai veikė atskirai ir atkaklūs mūšiai vyko įvairiose Lietuvos vietose. Kauno gubernijos sukilimas vystėsi sėkmingai.

BIRŽŲ MŪŠIS

1863 m. kovo mėn. iš Petrapilio į Vilnių atvyko rusų kariuomenės generalinio štabo kapitonas Zigmantas Sierakauskas, kilęs iš Volinijos. Jis buvo paskirtas Kauno gubernijos sukilėlių vadu (valvada). Z. Sierakaus-

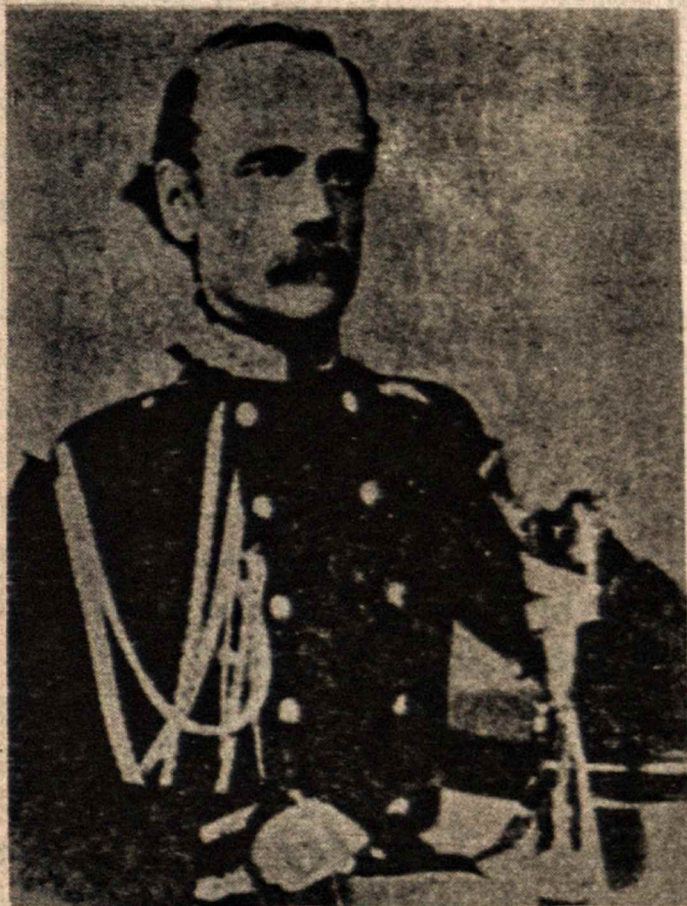
kas, radikalų pažiūrų ir pasivadinęs slaptovardžiu "Dolengo", su Lietuvos skyriaus atstovais sudarė Lietuvos sukilimo planą. Į planą pirmoje eilėje įėjo Daugpilio tvirtovės paėmimas ir Palangos užėmimas.

Sierakausko vadovybėje balandžio 6(18) – 7(19) d. d. daugelis atskirų sukilėlių būrių susijungė į vieną, kariuomenės pavyzdžiu suorganizuotą, sukilėlių kariuomenę. Ši kariuomenė išaugo iki 2500 žmonių. Per Andrioniško miškus sukilėlių būriai atvyko į Anykščių apylinkes. Čia, Terezboros palivarke, Sierakauskas drauge su kitais vadais tvarkė sukilėlių kariuomenę, paskirstė ją į devynis batalionus, maždaug po 300 vyrų į kiekvieną. Batalionų vadais daugumoje buvo karininkai. Batalionus padalijo į būrius, būrius – į

skyrius su atitinkamais vadais. Sukilėliai buvo kariškai apmokami, ugdoma jų karinė drausmė. Dalgininkų būriuose, kuriuose išimtinai buvo valstiečiai, komanda vyko lietuvių kalbą. Dalgininkai buvo vienodai aprengti pilkomis sėrmėgomis, juodomis kepurėmis, odiniais diržais ir kuprinėmis (virvėmis pririšamas drobinis maišelis maisto atsargai laikyti). Sukilėlių tris ketvirčius sudarė valstiečiai, kiti – daugumoje iš neturtingų šlėktų. Aštuoni batalionai buvo ginkluoti dalgiais, o devintas – šautuvais, jų tarpe vienamzdžiais ir dvivamzdžiais medžiokliniais.

Generalgubernatorius Nazimovas, sužinojęs apie Andrioniško girioje esamą sukilėlių stovyklą, tuojau pasiuntė generolą Ivan Stepanovič Ganeckij, rusų kariuomenės Suomijos šaulių leibgvardijos pulko vadą. Jis savo dispozicijoje turėjo 3000 specialiai suformuotos ir gerai apginkluotos kariuomenės. Sužinojęs apie didesnio rusų kariuomenės dalinio artėjimą, Sierakauskas sukilėlių batalionus išskirstė į tris grupes ir nutarė žygiuoti gegužės 3 d. (n. st.). Visų grupių uždavinys buvo vėl susitelkti didžioje Biržų girioje prie Medeikių km., Biržų vls. Šis sukilėlių žygis galėjo reikšti apgaulingą žygaivimą Daugpilio tvirtovės link. Žygyje į Biržus centrinę grupę vedė Sierakauskas, kairiąją – karininkas Boleslovas Kolyška, o dešiniąją – radikalus kunigas Antanas Mackevičius.

Kairioji Kolyškos vora (1 ir 2-ras batalionas) žygiavo trumpiausiu keliu į Medeikius – pro Šimonis ir Kupiškį. Tad jis pirmas prie Medeikių atsirado ir pirmas susitiko su priešu. Šimonyse Kolyška pareikalavo iš vietinio klebono sušaukti parapijiečius ir iškilmingai iš ambonos jiems perskaityti šaukimą prisidėti prie sukilimo. Klebonas, nepaisant grasinimų ir jam į krūtinę atkišto

Zigmantas SIERAKAUSKAS
Sukilėlių kariuomenės karo vadas
1827 - 1863

Boleslovas KOLYŠKA
Sukilėlių kariuomenės grupės vadas
1838 - 1863

2 VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romano "Sunkiausiu Keliu")

Sunykę žmogystos perone mainikavo skurdžiomis prekėmis. Iš tolo kvietė iškaba „kipiatok“, kas reiškė – „karšto vandens čiaupas“. Prie čiaupo sustojo eilutė; joje žmonės nekantriai maskatavo variniais arba emaliuotais arbatininkais. Jie vylėsi sulaukti, kad čiaupe pasirodys karštas vanduo.

Sležėvičius nupirko mažą kepalėlį „pikliuotos“ duonos iš liūdny akių senos moteriškės. Pardavėja kalbėjo tarsi čiaumodama. Ji siūlė dar kitą kepalėlį, bet Sležėvičiui neužteko rublių.

Kaip gera! Kaip gi gera! Kelionė ėjo į galą. Netrukus Vilniuje atras savo valstybę. Jam buvo gailiai linksma, kad tas kepalėlis duonos yra jo paskutinis pirkinys revoliucijos mėslungyje miršančioje šalyje, kuri suteikė tiek jaunų dienų žavesio Odesoje ir tamsų, baisų kalėjimą Voroneže.

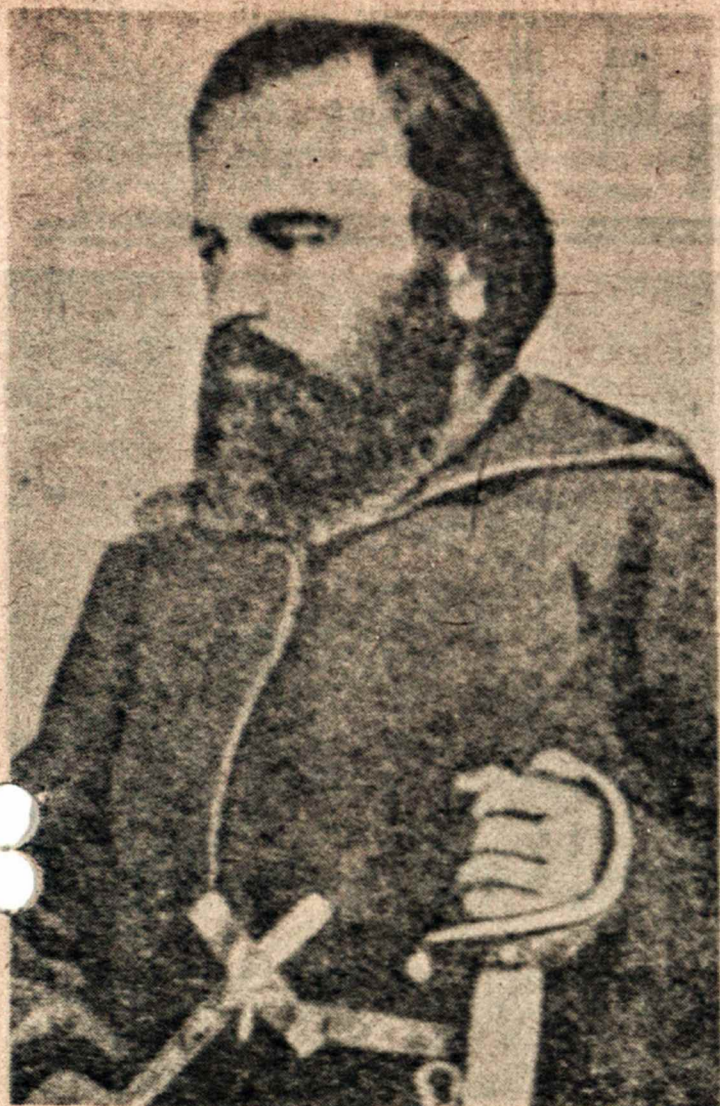
Dar prieš metus, gegužės mėnesį, Petrapilio seime jis nejuto to šiurpaus chaoso, kurin galvotrūkčiais žengė Rusija po spalio perversmo. Dar prieš metus Lietuvos nepriklausomybės idėja Petrapilio seime atrodė masinanti utopija, daliusi delegatus į du nesutariančius blokus: ar jau dabar reikalauti suverenumo savo šaliai, ar atidėti tai visuotinio tautinio seimo savo krašte nutarčiai? Sležėvičius nepakluso partinei drausmei. Jis reikalavo balsuoti už suverenumo siūlymą.

„Būkime demokratai ir eikime su visais; neišmeskite kitų, bet eikime visi kartu, viena srove“, – dėstė jis ir po Petrapilio seimo. Kada tapo nušalintas iš jo paties sukurtos partijos eilių, jam teko aistringas darbas – sutverti savo atskirą junginį. Kartu sekė didus jausmas – įspėtas savo tautos istorijos būvis. Jo par-

tija, Socialistų liaudininkų – demokratų – valstiečių partijos versija, pasisako už bekompromisinę Lietuvos nepriklausomybę. Kažkaip pakiliai – palaimingai, – tiesiog dusino politinės praktikos bėgyje atrasta išmintis: mes visi kartu, rankas padavę, idealios demokratybės metodu vedame Lietuvą į naują erą, į naują gyvenimą.

„Visa valdžia sovietams“ – rėkė prieš jo akis ilgas raudonos medžiagos gabalas ties apvalia durų anga Molodečnos stoty. Čia pat lentų skydas, šiurkštus ir nedažytas, kuriame išklijuotas vietinis laikraštis. Tai buvo du popieriaus gabalai. Keturių puslapių laikraštis – priklijuotas prie lentų viena ir kita savo pusėmis. Sležėvičius smalsiai priėjo prie sienlaikraščio. Keli vyrai su senomis ir labai nešvariomis kareiviškomis milinėmis, bet ne kareiviai, su „cigarkomis“ – susuktiniais lūpose, sliūkinėjo akimis po tekstą. „Visų šalių proletarai, vienykitės!“ – sektantiško atkaklumo įsakymas sveikino skaitančiuosius. Sležėvičius bematant atrado apystambio pavadinimo žinutę, kurios tartum ir priėjo ieškoti. Žinutė skelbė raudonosios gvardijos kūrimąsi Vilniuje. Greta šios, į akis metėsi kita žinia iš Vilniaus: vokiškieji imperialistai nuginklavę Vilniaus darbininkų tarybą. Ir dar toliau – kad lenkų legionieriai stengiasi sutrukdyti Vilniaus proletariato organizavimąsi.

Atskira skiltimi išryškinta sekė žinia, kad 1918 metais gruodžio mėn. Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partijos centro komitetas (visi tie pavadinimai įrašyti inicialais) išrinko savo tarpe tam tikrus narius, ir šie suorganizavę Laikinąją revoliucinę Lietuvos darbo žmonių vyriausybę. Pažįstamą jam Kapsuko vardą

Kun. Antanas MACKEVIČIUS
Sukilėlių kariuomenės grupės vadas
1826 - 1863

pistoletu, griežtai atsisakė vyskupo leidimo tą daryti. Vietinis Biržų sukilėlių būrys 1863 m. balandžio 18 d. buvo užpuolęs grafo Tiškevičiaus Biržų ir Astravo dvarus ir paėmė 11 šautuvų, 20 arklių ir 2 vežimus maisto. Taipgi buvęs užpultas dvarininko Puzino Gegužynės dvaras ir kt.

Dešinioji kun. Mackevičiaus vora (3 ir 6-tas batalionas), perėjusi Šventosios upę, Svedasuose atsiskyrė nuo vidurinėsios voros ir į paskyrimo vietą vyko aplinkiniu keliu pro Kamajus, Rokiškį. Mackevičius su savo vora atvyko į Kamajų miestelį gegužės 3 d. 9 val. vakaro. Čia sukilėliai suėmė pristavą, penkiašimtininką ir sunaikino pristavo būstinės bylas. Voros avangardas - 60

sukilėlių - atvykęs į Rokiškį taipgi sunaikino pristavo būstinės bylas. Išgirdę keliant aliarmą ir skambinant visais varpais, gyventojai išėjo sutikti atvykstančios iš Kamajų Mackevičiaus voros. Mackevičiaus adjutantas įsakė Rokiškio pristavui apsirengti uniforminiais drabužiais ir vykti kartu su juo į bažnyčią, kur kun. Mackevičius pasistatęs jį šalia savęs, kurstė liaudį neklausyti rusų valdžios ir nevykdyti jokių jos potvarkių. Mackevičiaus vora, praėjusi pro Rokiškį, buvo ginkluota įvairių rūšių ginklais: turėjo iečių, dalgių, o kai kurie ir rusiškus štucerus su durtuvais. Iš Rokiškio pasuko pro Onuškę, Suvainiškį ir Skrėbiškį į Medėkius. Prie sukilėlių prisijungė daug žmonių - valstiečių, miestiečių ir bajorų.

Sierakausko centrinė vora (4, 5, 7 ir 9-tas batalionas), apsaugotas iš sparnų Kolyškos ir Mackevičiaus vorų, buvo nužygiavusi ligi Svedasų, bet staiga pasuko Biržų link. Sierakausko vadovaujama grupė žygiavo viešai ir pagrindiniais keliais per miestelius ir kaimus ir visur buvo gyventojų džiaugsmingai sutinkama. Ši vora žygiavo per Kamajus, Salas, Skapiškį, Pandėlį, Panemunį ir Papilį. Sierakausko trijų parų žygis iš Terežboros palivarke buvusios stovyklos į Biržus buvo triumfalinis. Pakeliui žmonės dideliu džiaugsmu sveikino sukilėlius. Šen ir ten, per miestelius einant, katalikų kunigai, apsisivilkę kamžomis ir su bažnytinėmis vėliavomis bei procesijomis, pasitikdavo ir sveikindavo sukilėlius giedodami "Te Deum laudamus". Pandėlio gyventojai Sierakausko vorą sutiko su duona ir druska. Vėliau sukilėliai su procesija įėjo į bažnyčią. Tą dieną pasitaikęs turgus, tai miestelyje buvę daug įvairaus luomo ir tikėjimo žmonių. Bažnyčioje kunigas paskelbė, kad prasidėjo

sukilimas, kad įvairių luomų žmonės eina išlaisvinti valstiečių iš valdinių luomo ir perskaitė lietuviškai sukilėlių manifestą. Sukilėlių kapelionas kun. Peža, kilęs iš Žemaitijos baudžiauninkų, perskaitė Varšuvos centrinio tautinio komiteto manifestą ir paskelbė apie imperatoriaus nuvertimą nuo sosto. Pandėlio miestelyje į būrį įstojo apie 100 žmonių. Sukilėlių avangardas iš visų miestelių policijos nuovadose ir valsčiaus raštinėse atiminėjo ginklus, naikino valstiečių prievolių dokumentus bei archyvus, kad neliktų įrodymo valstiečių priklausomumo nuo dvarininkų. Vlastiečiams skelbė, jog jie gausią nemokamai žemės.

Gen. Ganeckis savo kariuomenę irgi padalino į tris grupes. Kairioji vora, vadovaujama majoro Merlino, žygiavo pro Šimonis. Pakelyje užtikė Kolyškos voros pražygiavimo pėdsakus, ir, apie tai pranešdamas Ganeckiui, jais nusekė. 1863 m. gegužės 7 d. mjr. Merlinas prisivijęs užpuolė prie Medėkių km. miškelyje Kolyškos sukilėlių stovyklą. Tačiau į pagalbą spėjo atvykti Sierakausko batalionai ir sukilėliai, po pusantros valandos kautynių, pasiekė pergalę. Rusai pasitraukė į Medėkių km. Merlinas skubiai pasiuntė į Šimonis žinią gen. Ganeckiui. Iš Šimonių Ganeckis išžygiavo naktį. Pandėlyje kareivius susodino į vežimus ir be sustojimo, nukeliaus apie 30 varstų, prieš pat pietus pasiekė Medėkius.

Sukilėliai noturėjo jokių žinių apie rusų kariuomenės judėjimą ir jos stiprumą. Sierakauskas, užuot puolęs besitraukiantį mjr. Merlino dalinį, nelaukdamas atvykstant Mackevičiaus grupės, kaip siūlė Kolyška, pasitraukė giliau į girią prie Gudiškių km. (Biržų vls.). Kad rusai neapeitų, apsistojo prie aikštės, kurios priešakį dengė balotas upelis, o šonus - miško tankmė.

Bus daugiau.

Sleževičius atrado jau smulkesnių raidžių skiltyje, kur kalbama apie internacionalinės armijos ketvirtąjį štabą, apie atsišaukimus į vokiečių kariuomenę, apie operacijas Daugpilio fronte ir apie raginimus žengti Lietuvon, sunaikinti ten vokiečius ir lietuviškąją kontrrevoliuciją.

Tai buvo tas pats neramusis, iš senų išdaigų pažįstamas Vincas Mickevičius, kitaip - Kapsukas, Vincas Kudirkos - Kapso parodija. Jau pirmomis revoliucijos dienomis skambia ir uždegančią giesmę - „Atsisakom nuo senojo svieto“ - Kapsukas pavadino „buržuazine dainele“, tuo būdu lyg išreikšdamas savo politinės platformos deklaraciją.

Sleževičius bėgo akimis per sienlaikraščio tekstus ir džiugiai jautė faktą: Lietuva yra. Kapsukas šaukia kovoti su lietuviškąja kontrrevoliucija. Tai rodo, kad Lietuva jau turi sienas. Jeigu nebūtų tų sienų, Kapsukas nesisivaidytų raginimais žengti Lietuvon.

Sleževičius prisiminė, kad pernai Petrapilio seime lietuvių kariškių atstovas Dzenkauskas atstovavo Molodečnėje susibūrusius karininkus lietuvių ir narsiai reiškė norą kovoti ir „galvas sudėti“ už laisvą, demokratinę Lietuvos respubliką. Ta sąvoka - Lietuvos respublika - tada buvo tokia svaiginanti šviežiena! Atsiminė, kad greta to jaunuolio stovėjo kitas - Rūškys. Ten buvo ir daugiau, - vis jaunų, su šiltais žvilgsniais. Iš jų entuziastingų pareiškimų Sleževičiui ėmė aiškėti, kad tai tikros Lietuvos balsas. Tų karštų pareiškimų sraute jis atitrūko nuo kabinetinės savo partijos doktrinos...

Paėjo toliau. Rankoj buvo kepalėlis duonos, susuktas į laikraščio skutą. Po raudonu ir ore virpuliuo-

jančiu medžiagos gabalu jis įėjo į stoties salę. Kadaise čia būta bufeto. Bet dabar belikęs tik pasibaisėtinas baldų laužo chaosas. Ši patalpa tirštai dvokė prarūgusiais tabako dūmais ir vis lyg nenugulančiomis dulkelėmis. Čia atrodė dargi šalčiau, negu lauke; tartum pilkos, aptrupėjusios tinko sienos ir juosvos, vortinkliuotos lubos pildė orą ledais. Sleževičius paėjo toliau ir išžengė į aikštę, kuri plito už stoties. Dviejų aukštų namai, bailiai belaukią žiemos pūgų, susistūmę riogsojo plačiausios aikštės pakraščiuose.

Aikštės kampe, arčiau stoties stovėjo raudonosios armijos gurgulė. Gal tai buvo kavalerija? Arklių matė daugiau, kaip vežimų. Šis kariuomenės dalinys aiškiai bylojo matoma parengtimi žygiui. Keli raiteiliai mėgino jodinėti, vis šuoliuodami į aikštės vidurį. Sleževičius stebėjo vežimus, kuriuos dengė šiaudai, priversti į vežėlių vidų. Čia buvo sunkieji kulkosvaidžiai, „maksimai“, panašūs į snaudžiančius ant šiaudų buldogus. Ant kailinių kareiviškų kepurų matėsi raudoni, vis įkypai prisiūti, kaspiniai.

— Juk karas jau pragaišo, — pasakė moteriškai, sustojusi netoli Sleževičiaus ir smalsiai stebinti kareivius, — o jie su „tačankomis“. Kur gi pasinėšė?

— Kariauti su lenkais ir lietuviais, — užtikrintai tarė senis su ruda, smarkiai įžilusia barzdele. — Man sakė: eina į Vilnių. — Jis gyvai pamojo dešinę. — Ir nueis. Kur nenuieiti? Žiema pavėlavo. Kad būtų lauke šūsnys, tai nenuieitų, o dabar tikrai nueis.

— O kaip germanai? — tarmiškai nušvebeldavo moteris, kažkaip skubiai mirksėdama baltomis blakstienomis.

— Vokiečiai apsidergė ir spaudžia kanopas pasitepę, — nusišiepė senis. — Nebėra, teta, germanų.

Senis lengvai ir su įpratimu nusispiovė ir atsuko veidą į aikštę.

Bus daugiau.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

D A I L I N I N K A S

K A Z Y S

Š I M O N I S

-o-

Kada Kazio Šimonio paveikslai pasirodė Kauno meno parodose, tai vadinamoji plačioji publika sakydavo, kad jis pamėgdžioja Čiurlionį. Bet gi pamėgdžioti Čiurlionį, tiesa sakant, negalima. Čiurlionis turi savo pasaulį ir turi savus jau nepakartojamus simbolius. Iš paviršiaus žiūrint, lyg ir galima rasti K. Šimonio paveiksluose šiokių tokių panašumą į Čiurlionį. Ir čia ir ten pilys, angelai ir šviesos. Bet Čiurlionio kiekvienas paveikslo bruožas turi gilią simbolinę reikšmę, kurios ir didieji gudruoliai kartais neįstengia atspėti. Čiurlionio spalvos pasižymi tauriu santurumu, o svarbiausia, kad žiūrėdamas į Čiurlionio paveikslą iš karto patenki į šio didžiojo dailininko neįprastą jam vienam priklausančią sunkiai pasiekiamą pasaulį.

Bene 1927 metais K. Šimonis Paryžiuje surengė savo paveikslų parodą. Ir vienas kritikas parašė, kad K. Šimonio paveikslai, nors piešti teptuku, bet primena spalvotus stiklus, kurie iš vidaus apšviesti... Savotiškas apibūdinimas. Bet čia esama ir gero komplimento K. Šimoniui. Jo visi paveikslai šviečia arba kitaip sakant apšviesti "iš vidaus". Jo spalvos vaiskios, tačiau pačioje kompozicijoje netenka ieškoti kažko ypatingai sudėtingo ir nėra juose mįslių bei ne-

MERGAITĖ SU GELĖMS

pasilieka problemų, kurias vėliau žiūrovas galėtų šiais meno išpučiais vaduodamas spręsti.

Bet K. Šimonį dabar jau niekas nebalaiko koku nors Čiurlionio pamėgdžiotu. Bedirbdamas ir eidamas savuoju keliu, galima sakyti savamoksišku būdu, jis įgavo savitą veidą.

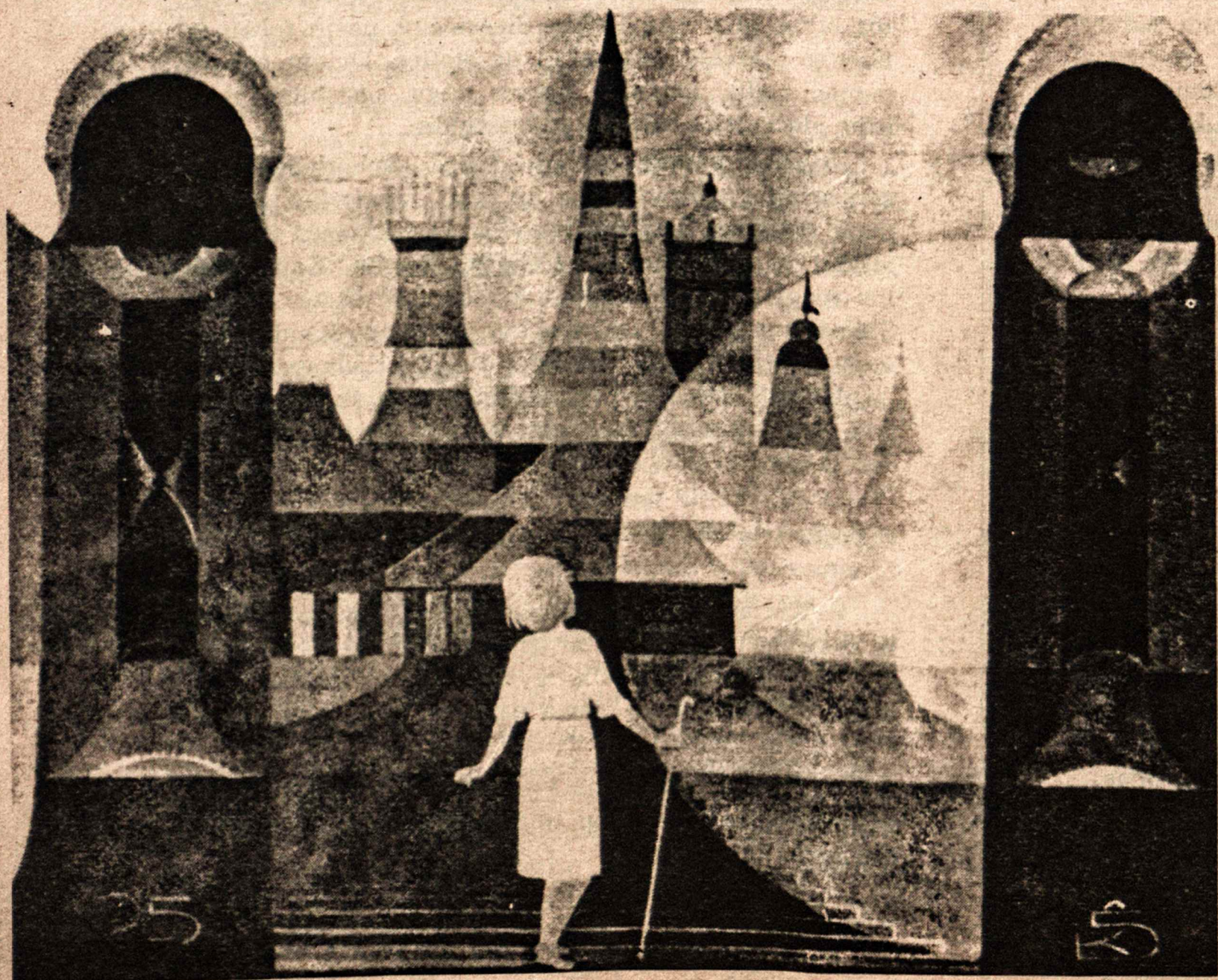
K. Šimonis tos plačiosios publikos, kuri mėgsta savo sienas papuošti gražiu vaizdu, buvo gal daugiau mėgiamas dailininkas, negu daugelis kitų, kurių kūrybą kartais reikia ir "suprasti". O čia pakanka tik pasigrožėti.

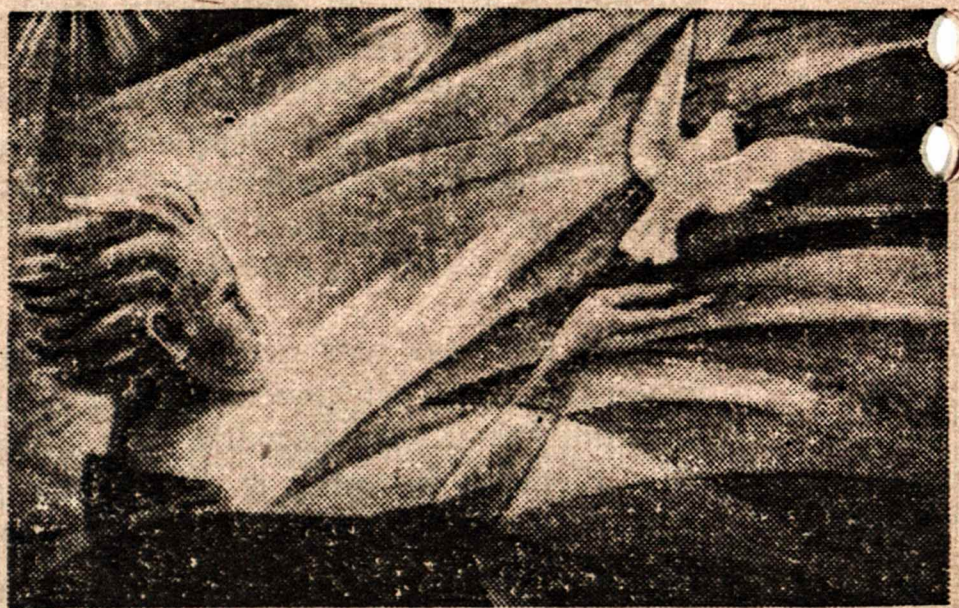
Į kosmosą

Siuo metu Kazys Šimonis jau sulaukė gražaus amžiaus, jau paminėjo savo 85 gimtadienį. Lietuvoje gyvendamas, greta savęs jis turi jau bene trečią jaunų dailininkų kartą, kuri eina savais keliais. Tačiau pastebima, kad tie jauni dailininkai vertina jo darbus ir gerbia jo amžių, pagelbėdami jam surengti savo darbų parodas. O jis pats pasiūlo toks pat Kazys Šimonis, koks buvo, dabar jau sakyтина, senais – senais laikais. Jo temos tos pačios, tur būt ir spalvos nepasikeitė, nors reprodukcijos jų mums ir neperduoda.

PETR. TARV.

PASAKA

TAIKOS BALANDIS

GYVIEJI AKMENYS

● OLIMPINIAI žaidimai, kurie turės įvykti Montrealyje 1976 metais ne bus pigūs. Bijoma, kad Olimpiados surengimas pareikalaus labai didelių išlaidų ir neišvengiamai susidarys deficitas. O šis deficitą nėra kam padengti. Tad jau dabar sprendžiama, kad kiekvienas apsilankymas olimpiniais žaidimais kaštuoti nemažiau penkių dolerių. Už tuos pinigus galėsi pasilikti olimpinėse aikštėse arba visa rytą, arba visą vakarą. Bet šis pranešimas turi tik prielaidų pobūdį. Galutini sprendimai bus padaryti vėliau.

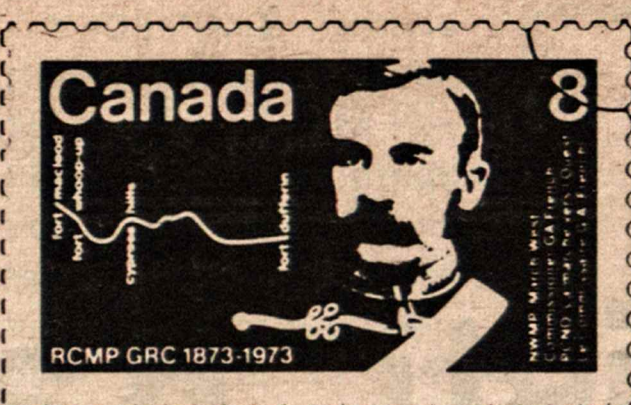
Olimpinių žaidimų organizatoriai rūpinasi, kad jokie politiniai, biudžetiniai ar statybiniai sanprotaimai nepakenktų grynai sportiniams tikslams, kurių siekia Olimpiada. Numatydami atėlties sunkumus, olimpinių žaidimų organizatoriai norėtų sukelti viso Quebeco gyventojų entuziazmą, kad visi kuokas gali prie šio didelio ir gražaus darbo prisidėti. Pirmoje eilėje fizinio auklėjimo mokytojai, o taip pat visi sporto vie-

netai turėtų suprasti būsimos Olimpiados didelę reikšmę ir prisidėti prie įvairių jos darbų. Išdirbami planai skelbti kontestus, apie kurios bus vėliau padaryti pranešimai spaudoje, radio ir televizijos programose. Visi gyventojai kviečiami susidomėti būsimos Olimpiados darbais.

● PIENO kainos kyla. Dar šį mėnesį pieno kvorta kaštuos keletą centų, gal net iki 5 centų brangiau. Pienas pripažintas sveiklausu maistu, ypač tingai jaunajai kartai. O pieno pabrangimas sunkiai atsilies labiausiai neturtingų šeimų kasdieniniame gyvenime.

Agnes Higgins, Montreal Diet Dispensary direktorė kreipsis į Quebeco administraciją, kad būtų imtasi priemonių suteikti neturtingoms šeimoms galimumus gauti pakankamai pieno priemonėmis kainomis.

● ONTARIO transporto žinyba projektuoja naują austradą tarp Toronto ir Petersborough. Tai bus keturių linijų kėlas, kurs žymiai palengvins tos tri-

Naujieji
Kanados
Pašto
ženklai

ties susisiekimą.

● YOUNG VOYAGEURS PROGRAM šiais metais išdirbo planus ateinančiai vasarai. Norima, kad jaunuoliai tarp 15-17 metų paviešėtų įvairiose svetimose provincijose bent po savaitę laiko. Ši programa turi apimti 6000 jaunuolių. Toks pasikeitimas jaunuoliais manoma, bus labai jiems naudingas, nes jie turės progą pažinti naujus žmones ir suartėti su tolimesnių vietovių žmonių gyvenimo sąlygomis. Ši programa vykdoma jau nuo 1964 metų ir per tą laiką 35,000 jaunuolių galėjo lankyti tolimas Kanados provincijas.

● KOVO mėnesio pabaigoje į Kanadą turi atvykti Meksikos prezidentas Alvaras. Jo diplomatinis vizitas jau buvo numatytas 1970 metais, kada jį pakvietė tuometinis užsienio reikalų ministeris Pelletier. Numatomi iškilmingi aukštojo svečio priėmimai didesniuose Kanados miestuose.

● NOVA SCOTIA legislatoroje įvyko atstovų muštynes. Demokratų partijos narys atstovas MacEvan patiekė už klausimą administracijai dėl Cape

Breton vandenų teršimo. Jis, čia pat pastebėjo, jog kalta Nova Scotia Power Commission, o jos direktorius esąs konservatorių atstovo M. Laffino brolis. Tuo jau atstovas Laffin atsikėlė iš vietos, priejo prie kalbėtojo ir smogė jam antausį. Kiti atstovai šias muštynes nutildė. Pirmininkas mušėiką pašalino iš salės ir uždarė posėdį. Balkone, publikai skirtoje vietoje, kaip tik tuo metu buvo vienos mokyklos ekskursija. Mokiniai turėjo progą įsitikinti kas būtent kartais įvyksta vietos parlamente.

● QUEBECO administracijoje įvyko pasikeitimai. Pirmininkas Bourassa pranešė, kad atsistatydinus kultūrinių reikalų ministeriui Kirkland-Casgrain jį buvo nominuota vieno skyriaus teismo pirmininke. Jos vietoje dabar yra Francois Cloutier, švietimo ministeris. Tad jis dabar atliks dviejų ministerių pareigas. Pirmininkas Bourassa taip pat pranešė apie kitus jo administracijoje padarytus pakeitimus.

● TURIZMO sezonui besistartinant, Europos kairiosios keleivių gabenimo

oro linijos nusprendė sumažinti bilietų kainas. Bet Amerikos didžiosios oro linijos su tuo nesutinka ir stengiasi palaikyti iki šio laiko buvusias bilietų kainas. Susidaro toks sunkumas, kad Europos oro linijų savininkais daugumoje yra atitinkamų kraštų vyriausybės. Jos nori kiek galima daugiau turėti turistų iš Amerikos ir Kanados, todėl sutinka veikti net su kai kuriais nuostoliais. Bet Amerikos oro linijos yra grynai komercinio pobūdžio, jos negalios turėti nuostolių, tad ir bilietų kainas norinčios palaikyti tokias pačias, kaip iki šio laiko buvo. Amerikos oro linijų pakeidavimas, kad New Yorkas - Londonas kelionė kaštuotų 299 dolerių, bet anglų Boac kompanija nori nupiginti kelionę iki 221 dol. Nesenai įvykusi dolerio devalvacija dar labiau pasunkino derybas dėl kelionių į Europą. Idomu, kokias pozicijas užims Kanados oro linijos.

● "BALIOSIOS GĖLĖS" tokiu vardu išėjo Hamiltono "Aido" choro nauja plokštele. Šis choras balandžio 29 d. su solistu Verikaičiu koncertuos Detroite.

Mrs. Douglas Hunings Canadian Scene vice-prezidentė.

KANADOS ŠIAURĖS VAKARŲ KARALIŠKOJI KALNŲ POLICIJA 1874 m.

Foto: Canadian Scene.

Pakeisti Kanados imigracijos nuostatai

Nuo 1973 metų sausio 1 dienos visi atvykstantieji Kanadon privalo turėti darbo vizą, jeigu ketina čia dirbti, arba registruotis pas imigracijos pareigūną, jei nori pasilikti ilgiau kaip tris mėnesius.

Tie, kurie atvyko prieš 1973 metų sausio 1 d. privalo registruotis Kanados imigracijos centre, jeigu ketina pasilikti Kanadoje po kovo 31 dienos. Kai kurie jau turi legalų leidimą čia dirbti arba pasilikti ilgiau kaip tris mėnesius. Tokie asmenys neprivalo registruotis, kol tas leidimas galioja.

Išimtys

Minėti nuostatai netaikomi Kanados piliečiams ir imigrantams.

Jie taip pat nėra taikomi diplomatams ir besilankantiems karinių pajėgų oficialiems atstovams, atliekantiems savo pareigas.

Užsienio žurnalistams, besilankantiems verslininkams, dvasininkams ir profesionalams atletams darbo viza nereikalinga, tačiau jie privalo registruotis, jeigu pasilieka ilgiau kaip tris mėnesius.

Yra ir daugiau išimčių. Smulkesnės informacijos gaunamos kiekviename Kanados imigracijos centre /Canada Immigration Centre/.

Atvykstate Kanadon dirbti?

Lankytojai, kurie ketina iškoti darbo Kana-

doje, nebus įleidžiami.

Parūpinti darbo vizą užsienio darbininkui geriausiai gali pats kanadietis darbdavys Kanadoje. Jis turėtų kreiptis į artimiausią darbo įstaigą /Manpower Centre/, kuri nuspręs ar norimam darbui galima gauti kanadiečių darbininkų. Darbo viza bus duodama tik tai atvejais, kai norimam darbui nėra kvalifikuoto kanados piliečio ar imigranto.

Baudos

Bet koks naujų nuostatų pažeidimas laikomas nusikaltimu. Nusikaltęs asmuo gali būti nubaustas pinigine bauda iki \$500.00 ir/arba kalėjimu iki šešių mėnesių ir ištrėmimu iš Kanados.

Išvada

Nuo šiol visi Kanados lankytojai privalo turėti darbo vizą, leidžiančią dirbti Kanadoje. Jeigu ketina čia pasilikti ilgiau trijų mėnesių, privalo registruotis pas imigracijos pareigūną.

Platesnė informacija

gauna kiekviename Kanados imigracijos centre /CANADA IMMIGRATION CENTRE/ nemokamai.

**Manpower
and Immigration**

Robert Andras, Minister

**Main-d'œuvre
et Immigration**

Robert Andras, Ministre

MYLIMAI MAMYTEI Lietuvoje mirus,
ponià BRONÈ LUKOŠEVIČIENÈ, jos vyrà
JONÀ ir kitus šeimos narius nuoširdžiai
užjaučia ir kartu liūdi -
Stase ir Antanas Danaičiai ✓

BRANGIAI MAMYTEI, uošvei ir senelei
PRANEI ČIAPIENEI

Lietuvoje mirus, mieliems B. ir J. LUKOŠEVIČIAMS
ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia
Ketė ir Valteris Gentemann ✓

st.catharines

ST. CATHARINES, ONT.
S. L. A. 278 k, metinis
susirinkimas šaukiamas
kovo mėn. 31 d. šeštadienį,
6 val., vakaro, 7 Southwood
Dr., Polgrimų bute, ku-
rime bus peržvelgta ku-
pos veikla, ir numatyti
ateities darbai. Be to bus
renkama Nauja Kuopos
Valdyba ir revizijos ko-
misija. Valdybos nariai
praneš kas yra metų bė-
gyje nuveikta, o taip pat
apie šio meto kuopos sto-
vį. Į susirinkimą kviečia-
me ir nenarius, kad galė-
tų būti nariais, arba tuos
kurie dar jokios apdrau-
dos neturi, čia galės ap-
sidrausti, nes S. L. A. ap-
drauda yra pigi, ir sava,
lietuviška. Atvykę įsitikin-
site, nes ji šiuo metu yra
žymiai atpiginta, ir page-
rinta.

Taip pat prašau atsi-
neštinę, ir apsimokėti
apdraudos mokesčius.
Laukiame.

Fin - sekr.

montreal

KASPERAVIČIŲ
SIDABRINĖ VEDYBŲ
SUKAKTIS

Vasario mėn. draugai ir
artimieji pagerbė žino-

mus Montrealio veikėjus,
šaulius Bilių ir Magdele-
nà Kasperavičius, šventu-
sius savo sidabrinę vedy-
bų sukaktį.

"Jaunieji" yra gerai ži-
nomi aktyvūs lietuviškų
darbų rėmėjai.

p. Kasperavičienės ran-
kose yra šalpos reikalai.
Jos rūpesčiu ir darbu
daugelis užjūrio lietuvių
tapo sušelpiti.

Pagerbtųjų metu L. K.
Mindaugo šaulių kuopos
vicepirmininkas V. Sušin-
skas, įteikdamas B. ir M.
Kasperavičiams kuopos
skirtas dovanas, pažymė-
jo, kad p. Kasperavičienei
priklauso ypatinga kuopos
padėka už tai, kad ji yra
nepakeičiama parengimų
šeimininkė.

Taip pat sveikino L. K.
Mindaugo šaulių kuopos
moterų vadovė J. Jukonienė.
Nuo Nidos žvejų klubo
žodį tarė J. Šiaučiulis
įteikdamas dovaną.

Visų susirinkusiųjų var-
du buvo įteikta-sidabrinė
dovana.

Nijolė Bagdžiūnienė

• HELMUTAS BAKAITIS
Australijoje pasižymėjo
savo rež. isiniais gabumais.
Pastaruoju metu jis yra
Pietų Australijos teatro
programos direktorius.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas
(Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

[veiri industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame
[vairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas
atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

• JUNGtinėje lietuvių
dailininkų parodoje Chica-
goje, Jaunimo Centre Va-
sario 16 iškilmių proga
parodoje dalyvavo 47 as-
menys ir buvo išstatyti 65
paveiksai. Jury komisiją
sudarė Museum of Con-
temporary Art direkto-
rius S. Prokopoff, Daily
News meno kritikas F.
Schultze ir dailininkė A.
Košubienė iš New Yorko.
Lietuvių Fondo vardu
įteikta premija-tūkstantis
dolerių čekis dailininkei
Irenai Mitkutei iš Chica-
gos už jos iliustracijas pa-
vadintas "Pastoralės ofor-
tai su lietuvių dainomis".
Dalia Aleknienė gavo 500
dolerių už kūrinių "Kon-
strukcijos". Jezuitai pa-
rinko A. Valeškos paveiks-
lą "Motina" ir davė savo
premią-250 dolerių. Pa-
rodos atidaryme dalyva-
vusi publika irgi pasakė
savo nuomonę. Daugiausia
publikos balsų gavo T. Va-
lius už ofortą "Samogitia".
Jam buvo skirta šimto
dolerių premija. Kai kurie
kiti dailininkai už savo
kūrinius buvo apdovanoti
garbės lakštais.

NIKSONAS TURI NAUJĄ LĖKTUVĄ

Senas lėktuvas, kuriuo
buvo pradėjęs skraidyti
1962 m. žuvęs prezidentas
John F. Kennedy paseno,
bet bus ir toliau naudoja-
mas, kuriuo skraidys vi-
cepro. Sprio T. Agnew,
asmeninis prez. patarėjas
dr. H. Kissinger ir kiti
aukšti valstybės pareigū-
nai, prezidento kabineto
nariai, gavę prezidento
leidimą.

Naujas lėktuvas "Boeing
707" baltos židrios spal-
vos su užrašu "United
States of America": pava-
dintas "spirit of 76" kainavo
apie \$10 mil.

Tas naujas lėktuvas yra
liuksusinis ir daug pato-
gesnis už senąjį. Jame
yra 7 vietos. Viena pre-
zidentui, kita žmonai, vie-
tos prez. štabui, saugumo
agentams, reporteriams
ir virtuvei.

• INŽINIERIUS Virgili-
jus Strazdas dabartiniu
metu Graikijoje stato ra-
dio stotį, o anksčiau jis
dirbo savo profesijoje
Vietname, Persijoje

Kaimynui, geram bičiuliui,
jaunavedžiui -
- laikraštis
geriausia dovana

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1973 METAIS

PRADĖDANT NUO \$595⁰⁰

Išvykimo datos: gegužės 17, 31,
birželio 14, 21, 28,
liepos 5, 12, 19, 26,
rugpjūčio 2, 9, 16,
rugsėjo 6, 13,
spalio 4 dienomis.

Lankoma Maskva, Vilnius,
Druskininkai, Trakai ir
Kaunas.

PUIKUS SUSIJUNGIMAS SU MONTREALIU IŠ VISŲ
DIDŽIŲJŲ KANADOS IR USA MIESTŲ.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Jau pratomas vietų ribotumas!

Parūpiname dokumentus JŪSŲ GIMINĖMS
išsikviesti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius
ir automobilius į Lietuvą.
Rašykite anglų kalba:

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL 131, P.Q. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio
Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral
firmos snowmobile ir Moto firmos
snowblower ir taip pat motorinės
vairuotės. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai

366-0330

140 - 2e AVENUE LASALLE

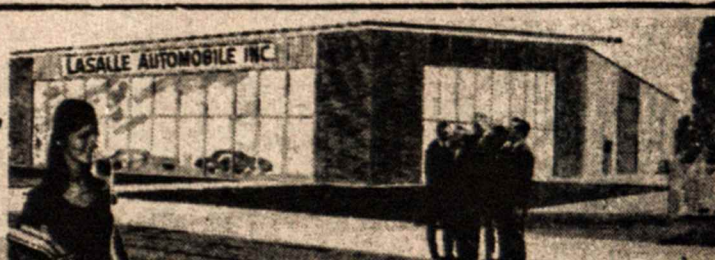
- Šildymo ir vandentiekio taisymas ir nauji įrengimai.
- Vandens šildymui tankų pardavimas ir įrengimas.
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas.
- Visi įkainavimai neapmokami.

LaSalle
AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir
kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir
dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

po chicagos dangum

LB Marquette Parko apylinkės narių susirinkimas įvyko vas. 25 d. Gimi-mo parapijos salėje. Susi-rinko daug žmonių, kurie svarstė įvairius lietu-viams rūpimus reikalus. Pranešimai, rinkimai ir nauji sumanymai. Viskas labai buvo atyždiai tvar-koma. Dirbti lietuvių ben-druomenėje buvo entuzias-tų. Pasirodė, kad LB apy-linkė praeitus metus buvo veikli ir dalyvavo svar-bluose žygiuose. Jaunimo Kongresui surinko 1577 d. Šokių šventei 48 dol., "Ne-ris" sporto klubui 200 dol. Lituanus žurn. 50 dol. Ped. Institutui 50 dol. Lietu-vių Televizijai 100 dol. Darlaus ir Girėno fondui 75 dol. Mokykloms 370 dol. ir kt. Nariai dirbo šokių ir JK-se, dalyvavo pikė-tuose, talkininkavo para-pijos chorui, padėjo Altui veikti prieš Sovietinę pa-rodą. Buvusiai valdybai su p. Valinsku priešakyje tartas nuoširdus ačiū!

JAUNIMO CENTRO cho-ras, kuriam vadovauja muz. F. Strolla, pirmą kartą pasirodė vasario 25 d. Lietuvos Dukterų pa-rengime, kur buvo prista-tyta Ados Karvelytės poe-zijos knyga "Nebe tle var-pai". Apie ją kalbėjo Ana-tolijus Kalrys. Choras iš-pildė keletą dainų. F. Stro-

lia nutarė šį chorą pato-bulinti, tačiau labai trūks-ta vyriškų balsų. Choras tvarkosi demokratiškai, išsirinkęs valdybą: pirm. V. Kazlauskas, vicepirm. R. Kleinaitytė, sekr. I. Stravinskaitė, P. Kisie-lius, J. Vazemelis.

SUSIKAUPIMO VAKARAI yra rengiami kiekvieno mėnesio pirmąjį penkta-dienį Tėvų Jezuitų koply-čioje ir JC. Jau yra skai-tė paskaitas: kun. Kijaus-kas "Dievas yra grožis", dr. J. Meškauskas "Viešpa-ties Karalystė ir mes", kun. Griauslys.

"ČIGONŲ BARONAS", sta-tomas Chicagos lietuvių choro "Pirmyn" įvyks kovo 24-25 d. ir bal. 1 d. Mari-jos Aukšt. Mokykloje. Re-žisierius ir dirigentas muz. Steponavičius. Spek-taklis eis su simfoniniu orkestru. Yra naujų solistų.

ĮVAIRIOS ŽINIOS MŪSŲ MIESTE; jos kartais labai liūdnios. Daugumas kri-minalų atsitinka juodųjų rajonuose. Spaudą, TV, ra-dio jų nei neskelbia. Jau-nimo tarpe nuslūždymų, pasitaiko netikėtų: vieno policininko berniukai ra-dė tėvo revolverį, žaidė ir vienas jų mirtinai sužeis-tas. Viena 20 metų mote-ris ėjo į skalbyklą su dukrą 2 metų, privažiavo automobilis, išlipo vyras

sudavė jai per galva, kitas pasigrobė mergytę. Prie O'Hare aerodrome, vieš-butyje rasti nušauti savo kambaryje vyras ir mote-ris, bet policija sako, kad žudikas turėjo būti pa-žįstamas. Motiną neteko savo 5 m. dukros, sunkve-žimis suvažinėjo už tai ji gavo 56 tūkst. dol.

CHICAGOS Mokslo ir Pramonės muziejus per metus turėjo 3 milijonus 159 tūkst. 892 lankytojus. Vien tik Kalėdų metu ji aplankė 476,344, kai vyko "Kalėdos aplink pasaulį". Lietuvių dienoj atsilankė 8,965. Netrukus muziejus dar daugiau bus praplės-tas. Čia plevesuoja ir Lie-tuvos vėliava.

VYTAUTO DIDŽIOJO šau-lių kuopa vasario 25 d. Jaunimo Centre pastatė naują veikalą "Sibiro Kan-kiniai", kurį režisavo Alf. Brinka. Žmonių dalyvavo daug, nors tuo pačiu laiku buvo ir daugiau parengi-mų. Šauliai su savo meno kuopelė, kuria rūpinasi p. Petrauskas, yra davusi daug jau veikalų lietuvių visuomenei.

MŪSŲ MIRUSIEJI: Chica-gos dienraščio "Tribune" paskirstytojas V. P. Bar-tušis mirė, sulaukęs 59 m. gavo širdies ataką. Jonas Kerelis mirė vas. 17 d. sulaukęs 83 m., liko žmo-ną Marija, sūnūs archt. Albertas, Alfonsas ir duk-tė Rūta ir kiti giminės.

EINA PAREIŠKIMAI. Lie-tuvių Fronto Bičiuliai pa-sisakė prieš ramybės drumstėjus, Liet. Žurna-listų S-ga irgi, bet koks bendravimas su okupanto valdžia yra visų smerkia-mas.

BAL. BRAZ LŽIONIS

- CHICAGOJE, kaip jau žinome, veikia du lietuviškos operos kolektyvai, ir prasidėjo nesutarimai ir intrigos. Atsirado "pogrindininkai", kurie naujai su-sidariusio operos kolekty-vo, kurs pastatė opera "Bo-hemą" kažkas pripylė cuk-rų į automobilį labiausia pasireiškusi naujos operos veikloje Alg. Gri-gui, okitam parašė anomi-nį laišką. Graži kultūrinė veikla, matot, baigiasi to-klomis "pamaivomis".

- NASHUA, N. H. veiklūs lietuviai suaukojo knygas apie Lietuvą ir jos istori-ją. Vietos biblioteka Vasa-

DUODAMA TEISĖ NUMIRTI

AMERIKŲS

LIGONINIŲ ASOCIACIJA

Jungianti daugumą di-desniųjų Amerikos ligo-ninių, padarė tokį spren-dimą, kad kiekvienas pa-cientas "turi teisę numir-ti". Atvykęs į ligoninę gy-dytis, kiekvienas asmuo, kaip dabar nusprendė mi-nėtoji asociacija, gali at-sisakyti nuo chirurginės operacijos, jeigu jo padė-tis beviltiška ir jeigu jis sprendžia, kad chirurgo operacija gali tik prail-ginti jo kentėjimus.

Asociacija taip pat ma-no, kad pacientą globojan-tieji daktarai privalo, jam reikalaujant, nuodugnai išaiškinti jo ligą ir jo sveikatos padėtį. Jei irgi privalo jam iš anksto nu-rodyti kokių būdu jie ren-giasi jį gydyti. Šiuo reika-lu yra surašytas ištisas dokumentas, kuriame yra 12 punktų.

Bet šias taisyklės ne-sančios privalomės vi-soms ligoninėms. Tačiau minėtoji asociacija turi nemažą autoritetą ir jos paskelbtieji nuostatai pa-darys tam tikrą įtaką į tolimesnę ligoninių veiklą.

Iki šio laiko buvo taip, kad atvykęs gydytis ligo-nis, būtinai duodavo para-šą, kad jis sutinka su vis-kuo, ką nuspręs jo labai atlikti.

O antra vertus daugelis daktarų kartais nenorėjo pacientams aiškinti apie jo ligą, taip pat jie dažnai neaiškina kokius priemo-nės vartos, ar kokio po-būdžio operaciją atliks. Kada ligonis šiais reika-lais teiraujasi, pasitaiky-davo, kad jam atsakydavo "daktaras žino geriau".

- PARYŽIAUS mokslininkai surado naują seru-mą, kurs, sakoma, tikrai pagelbės susirgus influ-eanca, gripu ar dabar va-dinama Flu. Tai esą labai svarbu, nes artimaisiais metais numatomos epide-mijos šių ligų, nuo kurių miršta dideli skaičiai žmonių. Blogybė yra ta, kad kiekvienais metais pa-

sireiškia vis naujo po-būdžio gripas, kurio nega-lima gydyti senomis prie-monėmis. Nesenai siautė vadinamas "Londono gri-pas", o jam gydyti vaistai kiek efektingesni buvo su-rasti tik tada, kai jau tas gripas atslugo.

Apie dabar surastą nau-ją serumą, kurie moks-lininkai atsiliepia nepap-rastai palankiai ir sako, kad bus ateityje apsaugota gyvybė daugelio susirgu-sių žmonių.

LIET. GYDYTOJŲ
KORPORACIJOS
"FRATERNITAS
LITHUANICA"

Simo Kudirkos ir Romo Kalantos meno kūrinų konkurso Jury Komisijoj maloniai sutiko dalyvauti: prof. Kazys Varnelis, Chi-cagos miesto kolegijos meno profesorius, prof. Donald Brown, Roosevelto Universiteto menodepa-tamento prezidentas ir prof. Roland Genzel, Illi-nois Circle Universiteto meno profesorius. Dr. Ba-lys Matulionis kviečiamas sutiko būti komisijoj, kai-po korporacijos atstovas.

Kūriniai konkursai turi būti pristatyti į Jaunimo Centrą 5620 S. Claremont, Chicago, Ill. ne vėliau š. m. gegužės m. 20 d., nes juos reikės išstatyti Parodon gegužės m. 26 ir 27 d. ka-l. Pasaulio ir Amerikos gydytojai turės savo me-tinį kongresą, o gyd. korp. "Fraternitas Lithuanica" minės savo 65 metų gyva-vimo sukaktį.

Premijoms fraternitie-čiai paskyrė 1500 dolerių. Jury Komisija parodoj įvertins meno kūrinius ir paskirs dailininkams ke-lėtą premijų už geriausiai atliktus darbus.

Parodai ar parodomės užsidadarius, dailininkai ga-lės savo kūrinius atsiimti, parduoti ar dovanoti lie-tuviškom įstaigom bei mokyklom.

- LIETUVIŲ kalba šią vasarą bus dėstoma Yale universitete, birželio 18-rugplūčio 10 bėgyje. Iš-samesnės informacijos galima gauti iš Charles A. Porter, Summer Lan-guage Institute, Yale Uni-versity, New Haven, Con-necticut 06520.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Drake viešbutyje, Chicagoje buvo pagerbta Lietuvos gar-bės konsulė J. Daužvardienė. Nuotraukoje banketui rengti komi-teto nariai: Vida Tumasonienė, Mirga Mankienė ir stovi Andrew Yuknis su ponija.

(Tęsinys)

Joki kita knyga niekad nebuvo taip savo draugų mylima, kaip Biblija. Milionai žmonių atvirai liūdijo apie savo meilę ir darbais parodė savo tikėjimą į ją, ir daugelis mirė gindamas ją. Iš jos kaip iš saulės šviečia taip daug geros įtakos, kiek niekad neišėjo nė iš jokios kitos knygos. Pastebėjina, kad nėra jokių išimčių, kurie tik laikosi jos patarimų ir nurodymų, tie greit apsišviečia, nugali ir atmeta daug blogų įpročių ir pasidaro teisingais, ramiais, rimtais, blaiviais, meilingais, patenkintais ir laimingais žmonėmis.

Ji Yra Gyvojo Dievo Žodis

"Nors Biblija parašyta daugelio pranašų labai skirtingais laikais ir skirtingose apylostose, vienok ji nėra vien paprastuoju moraliu patarimu, išminties išsireiškimu ir suraminimo žodžių rinkiniu. Ji yra daugiau negu tokia: Ji aiškiai, moksliškai ir tvarkingai atpasakoja šio pasaulio blybių priežastis, bei vienatinius prieš jas vaistus ir jų galutinas pasekmes, kokias numato Dieviškoji išmintis, kuri jau žinojo to plano pabaigą pirmiau, negu ji pradėjo. Ji taipgi pažymi Dievo žmonių kelią, palaikydama ir sustiprindama juos tais didžiais ir brangiais pažadais, kurie turės išsipildyti, kuomet jiems ateis laikas."

Taip sako mums pati Biblija apie save: "Visas Dievo įkvėptas Raštas yra naudingas, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje, kad Dievo žmogus būtų tobulas, tinkamas kiekvienam geram darbui." (2 Tim. 3:16, 17).

(Bus daugiau)

Kas įdomaujasi apie Tiesą, mes prisišim veltui knygelių.

Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

nutrupėjo kelios eilutės ir todėl straipsnelio užbaiga liko nesuprantama. Turėtų, rodos, būti toks tekstas: Jis kreipsis į mūsų vienetus prašydamas malonios talkos. Viehetų geras atsiliepimas turėtų būti toks, kad liktų užtikrintas Lietuviškos Skautijos pasirodymas.

- SKAUTAMS -
JAU SURASTA
JUBILIEJINEI
STOVYKLAI VIETA

Mūsų Sąjungos Pirmija nutarė Jubiliejinę stovyklą ruošti Amerikos Skautų BEAUMONT stovyklavietėje, kuri yra prie Clevelando, Ohio, valstijoje. Jubiliejinė stovykla bus nuo š. m. rugpjūčio mėn. 19 iki 29 dienos.

Beaumont stovyklavietė yra viena geriausių ir moderniausių stovyklaviečių. Ji pasiekama iš Clevelando-Buffalo didžiojo federalinio greitkelio Nr. 90 pasukus į Ohio kelią (Ash-tabula-Rock Creek) Nr. 45 ir tuokeliu vykstant į pietus apie 7 mylias.

Jubiliejinė stovykla skirstysis į Bendrijos, Serijos, Brolijos ir Akademinių Skautų Sąjudžio stovyklas, kurios savo keliu susidės 15 atskirų mažesnių pastovyklų. Jubiliejinės stovyklos programa bus skautiška ir lietuviška, išryškinanti jubiliejinius metus bei kitų įvykių aktualijas. Ji taip pat išreikš mūsų skautišką veiklą, auklėjimą bei ugdymą. Visi užsiėmimai, parodėlės, darbeliai, įrengimai, žaidimai, rungtynės, laužai ir kt. turės atvaizduoti skautišką-lietuvišką kūrybingumą ir dvasią.

Jubiliejinės stovyklos vadovybė netrukus bus sudaryta ir ji perims visus reikalus ir tuojau vykdys paruošiamuosius darbus bei laikui atėjus praves visą sudėtingą stovyklos eigą.

Visoms sesėms ir broliams reikia intensyviai stovyklai ruoštis. Reikia sutvarkyti, papildyti ar naujai įsigyti tiek asmeninių, tiek vienetų stovyklinių inventorių bei reikmenis. Į jubiliejinę stovyklą turime nuvykti visi, nes tai mūsų susitelkimo, lietuviškos skautybės manifestas ir mūsų gyvastinumo pademonstravimas. Parodykime savo organizuotumą, stovykloje kiekvienas asmeniškai ir savo vienetais gražiai atstovaukime visas vietas, iš kurių atvyksime.

Tikrai būtų puiku, jei šioje jubiliejinėje stovykloje galėtų dalyvauti sesės ir broliai ne tik Šiaurės Amerikos Kontinento, bet ir iš Vokietijos, Anglijos, Australijos ir kt. Kanadoje ir JAV-bėse gyvenančios sesės ir broliai galėtų pakviesti ir prisidėti prie atvykimo į stovyklą savogiminių ar pažįstamiems iš užjurių. Gal pajėgesnės Kanados ar JAV-bių mūsų skautų vienetai galėtų padėti sesėms ir broliams iš kitų šalių atkelti ir čia juos priimti ir pagloboti. Gal reiktų paieškoti meceantų, kurie paremtų šią mūsų skautišką talką.

Kaip jau žinoma, tuoj po jubiliejinės stovyklos, JAV-bėse įvyks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, į kurį turės atvykti atstovai ir iš tolimųjų kraštų. Būtų gera, kad tų atstovų tarpe nestigtų ir mūsų sąjungos žmonių kurie prieš seimą galėtų dalyvauti ir jubiliejinėje stovykloje.

Tad sesės ir broliai sukvieskime, kad mūsų jubiliejine stovykla būtų didinga...

L.E - tas.

PATIKSLINIMAS

Š. m. Nepr. Lietuvos 8-tame numeryje skautų skyrelyje žinutės apie skautų leidinius tur būt

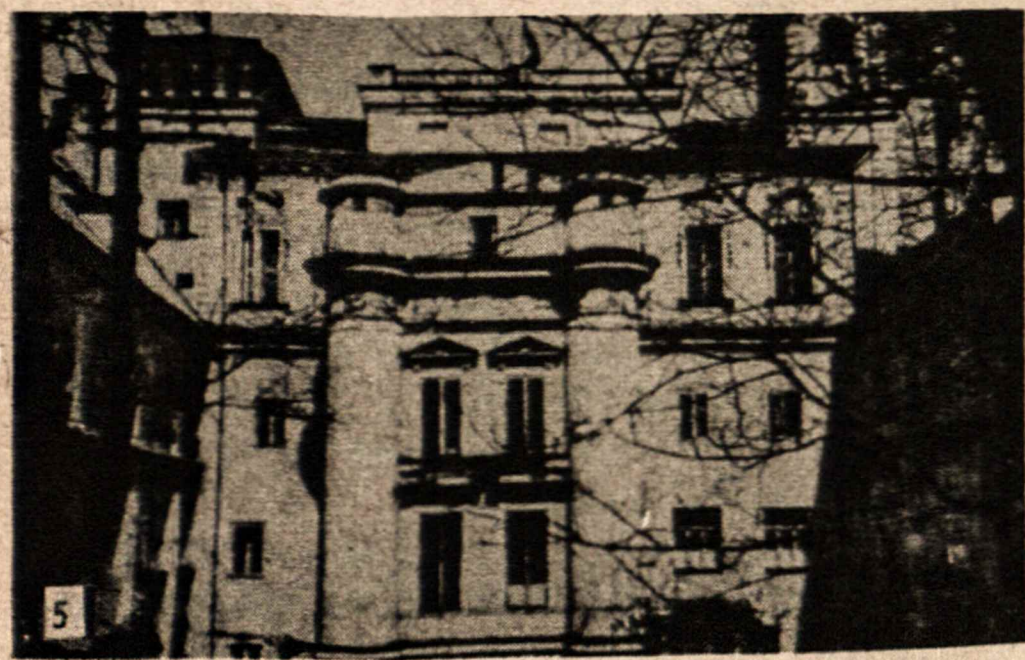
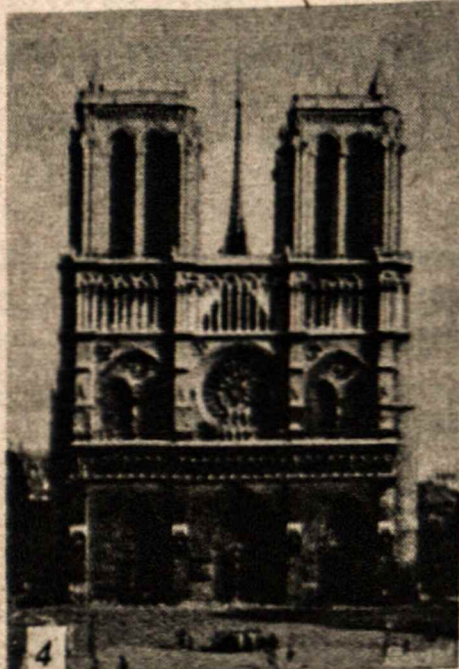
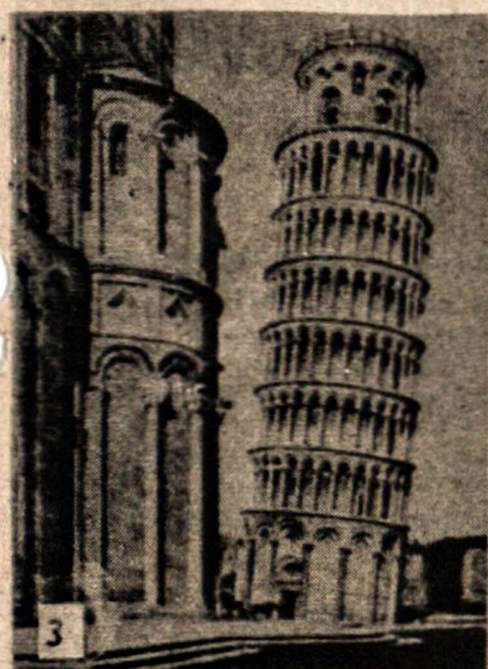
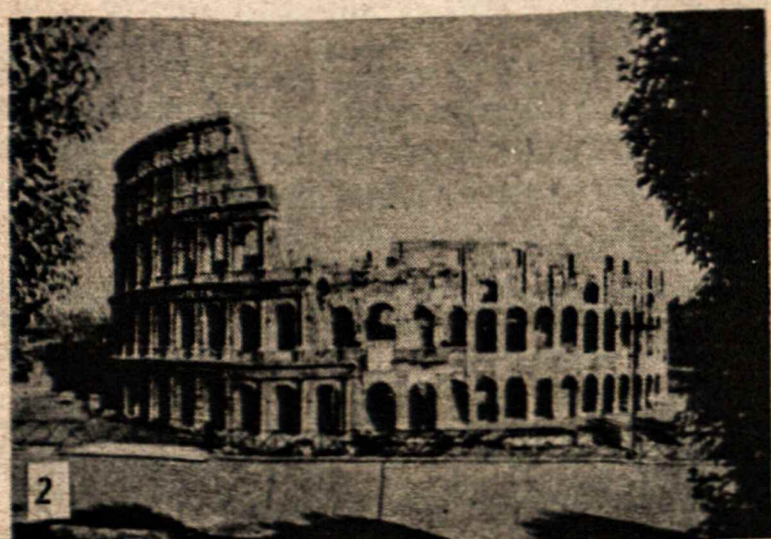
KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBIMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APsakymų, EILERAŠČIŲ, ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIU.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00

1973 m. kalendorius - \$1,50.

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

ČIA JŪS TURITE PENKIŲ VISIEMS ŽINOMŲ PASTATŲ PAVEIKSLIUKUS. ATRODO, KAD KIEKVIENAS JAUNAS LIETUVIS GALI LENGVAI ATSPĖTI ŠIŲ PASTATŲ PAVADINIMUS. Prašome pabandyti.

PASTABA:

Kas teisingai nurodys visų čia pavaizduotų pastatų pavadinimus ir iki Kovo - March 15 d. atsiųs šią iškarpą, galės gauti Lietuvos žemėlapi arba Nepriklausomos Lietuvos metams prenumeratą asmeniui, kurios varda ir adresą nurodys. Visi dalyvaukit šiame konkurse ir išbandykit savo žinias.

Mano manymu čia pavaizduota:

1.
2.
3.
4.
5.

Mano vardas ir pavardė: - - - - -

Mano tikslus adresas: - - - - -

Jaunuoliams uždavinys turi pasisekimo, gauta nemaža teisingų atsakymų.

Siųskite savo atsakymus iki šio mėnesio pabaigos!

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais "TALKA" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vienu metų terminuotus indėlius	7%
ir 3 metams	7½%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3.200.000.

HAMILTON, ONT.

Laimės ratas visiems, kurį ruošia "Žuklautojų ir Medžiotojų klubas" Giedraitis "kovo 31 d., šeštadienį, lietuvių parapijos salėje. Pradžią — 7 v. v. Laimėjimai — kumpliai ir kt. Įvairūs gėrimai, kavutė.

Valdyba

st. catharines

Jau kelinti metai Josnų visuomeniniams reikams, tautinių šokių "Nemuno" ansamblio kūmas, Juozas Paukštys, jo gimtadienio proga, organizuotai sveikino artimieji. Šiais metais Juozas irgi nebuvo pamirštas. J. Paukštys yra vienas iš tų kuris nesi-

reklamuoja, tai ir jo gimtadienį gali žinoti tik artimieji. J. Paukštys priklausė prie SLA 72 k. tai jo gimtadienis SLA atstovui yra žinomas.

J. Paukštys yra tautinių šokių grupės "Nemunas" kūmas, tai ta proga ir kūma, Virginija Žemaitienė irgi atvyko su vyru. SLA vardu pasveikino J. Šarapnickas ir artimi kaimynai p. p. Pamataičiai.

Besisvečiuojant buvo prisiminta Nemuniečių mergaičių šokėjų, tautinių šokių metu pavyzdinga laikysena. Kai kurie nuširdūs visokiems reikams aukotojai išsireiškia: Tegu apsikerpa plaukus — duosiu, bet tokiem il-

gaplaukiame — ne. Jis didelis jaunimo rėmėjas, nepaisydamas ką kiti kalba. Juozas per tą kuklų pagerbimą, per V. Žemaitienę, įteikė 200 dolerių auką. Tai poros metų bėgyje jau trečią šimtyne "Nemuno" šokėjams, 100-skautams, šimtas — Kanados Lietuvių Fondui, neminint smulkesnių aukų B — nei, SLA ir kitoms organizacijoms.

Gal kas pagalvos kad J. Paukštys yra stambus verslininkas kad tokias sumas auksa tautiniams, kultūriniais reikalams. Ne, Juozas yra paprastas fabriko darbininkas. Tvaringas ir pareigingas darbe. Daug skaityto, visą eilę laikraščių prenumeruoja dienraštį: Naujienas, savaitraščius, Keleivį ir Nepriklausomą Lietuvą ir t. t.

Be to, Juozas labai sunkiai pergyvena žiauriai kenčiančius brolius ir seses lietuvių, rusų slėgimo Lietuvoje.

Linkiu J. Paukščiui ilgiausių metų!

J. Šarapnickas.

LIETUVIŲ NAMŲ HAMILTONE AKCINĖS BENDROVĖS NARIAMS

Pranešimas

MALONIAI KVIEČIAME JUS Į LIETUVIŲ NAMŲ HAMILTONE AKCINĖS BENDROVĖS METINĮ NARIŲ SUSIRINKIMĄ, KURIS ĮVYKS

1973 m. balandžio 7 d. 3 val. po pietų Parapijos salėje, 58 Dundurn Street, North, Hamilton, Ont.

apsvarstymui šio dienotvarkės:

1. Narių registracija,
2. Susirinkimo atidarymas,
3. Susirinkimui praversti pirmininko ir sekretoriaus rinkimas,
4. Mandatų komisijos rinkimas,
5. Praėjusio visuotinio susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas,
6. Valdomųjų Organų pranešimai: a/ Valdybos Pirmininko, b/ Buhalterio ir reikalų Vedėjo, c/ Kontrolės Komisijos,
7. Diskusijos dėl pranešimų,
8. Balanso ir apyskaitų už 1972 m. ir Pajamų — Išlaidų sąmatos 1973 metams tvirtinimas,
9. Auditoriaus tvirtinimas,
10. Lietuvių Namų B — vės aktyvinių sumų akcininkams išmokėjimo svarstymas,
11. Valdomųjų Organų rinkimai,
12. Klausimai ir sumanymai ir susirinkimo uždarymas.

P a s t a b a: Nariai, kurie norėtų atsiimti dividendus ir palūkanas už juos, prašomi prisiųsti pareiškimus su tiksliais savo adresais LN buhalteriai St. Bakšiui, 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont. L8P 2L1

1973 m. kovo 4 d.
Hamilton, Ont.

Lietuvių Namų Hamiltonė
Akcinės Bendrovės Valdyba

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7¼% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8% už mortgicijus

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

ASMENINĖS PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-dytuvai ir t. t. Taip pat persiunčiamie piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuose.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ISTAIGA

Baltic Exporting Co.

480 RONGESVALLES AVE.,
TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

ZINIA IŠ TORONTO

Gimtadienio proga gra-
žiai pagerbta muzikė Da-
nutė Garbaliuskienė jų
puikioje rezidencijoje Mi-
ssisaugoje. Gausiai sus-
rinkę svečiai sugiedojo
ilgiausių metų. Gražias
kalbas pasakė bendruome-
nės pirmininkas inž. E.
Čuplinskas, inteligentų
draugijos pirmininkas inž.
D. Stonkus ir inžinierių
draugijos pirmininkas ar-
chitektas V. Petrulis. Ilgų
distancijų telefonu sveiki-
no bendruomenės tarybos
vicepirmininkas V. Gruo-
dis iš Montrealio.

Kun. Jonas Staškus visu
vardu įteikė dovanas.

Taip pat dalyvavo peda-
gogės V. Šukienė, A. Petru-
lienė, G. Stonkienė, dakta-
rė Matulionytė-Čuplinskienė. Solenizantę savo atsi-
lankymu pagerbė baltiečių
federacijos vicepirminin-
kas A. Kalendra su ponio,
dr. Petrulytė — Jonienė su
vyru, inž. A. Banelis su

žmona, ką tik iš Marti-
nų grįžęs inž. G. Šer-
nas su žmona, daktarai
Sudai ir Uleckai, chemikė
Aperavičiūtė-Poškienė su
vyru.

Nereikia pamiršti ir
maestro J. Bakio su žmo-
na, Ilona.

•••••

• KAŽ KAS parašė, kad
"Vilnyje" dažnai pasiro-
dantieji straipsneliai pa-
sirašyti Kazio Rimbo var-
du, esą, priklauso kaž ko-
kiam sovietų importuotam
paslaptinam asmeniui. O
tuo tarpu tai labai kuklus
senelis, buvęs sandarie-
čių vieno kito laikraščio
administratorius ir pats
leidęs bei redagavęs juo-
kų laikraštėlį "Rimba". Da-
bar laiko turėdamas jis ir
gelbsti "Vilnies" laikra-
ščiu užpildyti puslapius.
Kadangi jis labai nemėgsta
"dipukų" ir prieš juos ra-
šo, tai ten jį iškeistomis
rankomis priima.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

montreal

VLADO VANAGO
MIRTIES METINĖS

Vasario 13-tą suėjo metai nuo Vlado Vanago mirties. Velionio žmona Elena pasirūpino antkapio. Paminklą, šv. Kazimiero parap. klebono dr. F. Jucevičiaus buvo pašventintas vasario 17 d.

Gedulingas Mišias t.p. atnašavo dr. F. Jucevičius, kurių metu giedojo šv. Kazimiero parap. choras, o solistas A. Keblys pagiedojo ta proga pritaikytą kom. Naujaliogiesmę - "Kai 55 Nepriklausomybės suksausmas tau širdį, lyg kakties proga estų rašy-replēm suspaus". Vargonais palydėjo A. Petrauskaitė.

Po Mišių, p. Vanagienės namuose, dalyvaujant giminėms, choristams bei artimiesiems, buvo skaniai paruošta vakarienė. Iš velionės Vlado filmų rinkinio, buvo parodyti darytu Parlamentarų-Glo-Idomūs jo gyvenimo įvykiai: lankymasis Lietuvoje, sukaktuvės, minėjimai, vakarienė (dinner su pro-žvejonės ir kiti jo gyvenimo vaizdai.

Choristų vardu žodį tarė, buvęs choro seniūnas, Ch. Ambrosas. Prisiminė Vladą, ne tik kaip gerą bosą, bet kaip draugišką, taikų, susipratusį lietuvi.

Lietuva buvo jo širdyje, kuri ir atsispindėjo jo gyvenime. Tebunie lengva jam Kanados svetinga žemė.

Choristas.

ottawa

OTTAWA- PABALTIEČIŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE.

Estų, latvių ir lietuvių 55 Nepriklausomybės suksausmas tau širdį, lyg kakties proga estų rašy-replēm suspaus". Vargonais palydėjo A. Petrauskaitė.

Parlamento rūmuose, valstybės pokylių salėje (State Ballroom, pabaltiečiai su sen. P. Zzyko surinkinio, buvo parodyti darytu Parlamentarų-Glo-Idomūs jo gyvenimo įvykiai: lankymasis Lietuvoje, sukaktuvės, minėjimai, vakarienė (dinner su pro-žvejonės ir kiti jo gyvenimo vaizdai.

Programoj pirmiausia pasirodė Gina Čapkauskienė iš Montrealio akompanuojant D. Fidlerienę iš Deep River. Ji atliko 5 dainas. Lietuvė solistė sužavėjo klausytojus: jai ilgai plojo atsistoję (standing ovation). Estų mergaičių choras iš Toronto gražiai padainavo kelias liaudies ir vieną populiarią anglų dainą: Ottawos latvių jaunimo vienetas pašoko du liaudies šokių ir mergaičių kanklininkų grupė pagrojo liaudies dainelių.

Pabaltiečių Vakaras yra tikrai nusisekęs rengimas. Kadangi dalyvavo valdžios viršūnės - Parlamento Nariai, Senatoriai ir 4 ministrai, ir pirmą kartą etnines grupes "Užėmė Parlamenta"; bendrų šeiminių rolėje, surengė parlamentarams priėmimą Parlamento rūmų Pokylių salėje. Įvykis buvo paminėtas vietos kan. laikrašty ir keletą minučių rodomas ant televizijos.

Dalyv.

• KANADOS parlamento komisija, tyrinėjanti prekių kainas, priėjo tos išvados, kad kainų užšaldymas, jeigu ir padarys laikinio pobūdžio spaudimą, tai infliacijos nepajėgs sustabdyti. Bet maisto kainos be pagrindo keltamos. Maisto kainų srityje, reikalinga imtis platesnės apimties priemonių. Čia turi reikšmės algų pakėlimas ir infliacijos padariniai. Kaip praktika parodė, daugelyje valstybių kainų kontrolė savo tikslo nepasiekė. O tuo tarpu Kanadoje maisto kainos, pagal Kanados Statistikos Įstai-gos pranešimą vėl pakilo. Maisto indeksas sausio mėn. buvo 144, 5, o jau vasario mėn. - 145, 3.

• ISSKIRTOMS šeimoms JAV, Sovietų Rusijoje ir Kanadoje sujungti Komitetas daro atitinkamus žygius, kad būtų pašalinta šinegerovė. Šeimos, kurios karo veiksmų eigoje ar dėl politinių priežasčių buvo išskirtos, turi būti įgalintos vėl susijungti. Bus kreipiamasi į Sovietų vyriausybę, į JAV ir Kanados valdžią bei į Jungti-

ĮŠNUOMUOMAS:
BROSSARD išnuomuojami 4 butai po 5 kambarius, elektros sistemos šildymu. Skambinti 678-3660.

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

nes tautas ir bus prašoma imtis atitinkamų žygių.

• NAUJĄ automobilį "Fordo" firmos, kaip skelbia spauda, esą gaus kiekvienas amerikietis - karo belaisvis, grįžęs iš Šiaurės Vietnamo.

• SOPHIE BACHUNIENĖ • BOSTONE įvykusią Vasario 16 šventę aprašęs Keleivio korespondentas pastebi: "Galia, kad nebuvo buvo išvykusi poilsui į išnaudotos visos galimybės publiką daugiau apie mūsų problemas painfor-Savo laiku ji kartu su savo

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ
1410 Guy St., 1 a. 11 - 12 k.
Tel: 932-6662; namų 737-9681

vyru Aleksiu buvo Tabor Farmos savininkai.

• BOSTONE įvykusią Vasario 16 šventę aprašęs Keleivio korespondentas pastebi: "Galia, kad nebuvo buvo išvykusi poilsui į išnaudotos visos galimybės publiką daugiau apie mūsų problemas painfor-Savo laiku ji kartu su savo

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IR KITOS PROGOS

Tony's PHOTO STUDIO

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

CFMB LIETUVIŠKA RADIOJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINE MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbinti ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL,
TEL. 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

NI SPAUDOS BALIUS gegužės 5d.

• KUN. ST. KULBIS, S. J. apdovanotas specialiu pažymėjimu, minint Montrealo imigracijos centro 25 metų sukaktį.

• OTTAWOJE mirė, buvęs KLB Ottawos Apylininės pirmininkas, J. Šimanskis.

PAGERBTI JUOZAPAI

Sekmadienį po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje prie pietums paruoštų stalų buvo pagerbti Juozai. Kai klebono pareigas laikinai eina Tėv. Juozas Aranauskas, tai ir dėmesys sveikinimais jam buvo nukreiptas, kuriuos pravedė J. Šiaučiuolis. Ši pagerbimą organizavo Šv. Onos draugija, bet kai nebuvo platesnio garsinimo, tai daugeliui svečių jis buvo staigmena.

• PETRAS STRAVINSKAS, žinomas visuomeni-

ninkas ir spaudos darbuotojas buvo Wesley ligoninėje sveikatą patikrinti.

• LIETUVIŲ Muzikologijos Archyvas persikėlė į naujas platesnes patalpas. Tikimasi, jog netrukus visa archyvinė medžiaga bus pertvarkyta ir bus padarytas iškilmingas jo atidarymas naujose patalpose.

• JOHN UNITAS/ Jonaitis/pirmos klasės futbolo žvaigždė Amerikoje savo karjerą futbolo srityje baigia ir dabar perėjo į reklamų biznį. Jis kartu su Daniel Lewis įsteigė reklamų įstaigą. Nauja firma nori daugiausia verstis sporto, pramogų ir pasilinksminimų garsinimais.

LIETUVA PAŠTO

ŽENKLUOSE

Sovietuose išleisti paš-

to ženklai Vilniaus 650-osioms metinėms pažymėti. Šioje grafikos miniatiūroje greta Gedimino bokšto pavaizduotas naujasis Vilnius.

Iš viso sovietai išleido 22 Lietuvai skirtus pašto ženklus.

• BRONĖS LUKOŠEVIČIENĖS motina-Pranciška Čiapienė mirė Lietuvoje.

• ŽYMIOSIOS lietuvių amerikietės vardas suteiktas garbės konsulei J. Daužvardienei per jos iškilmingą pagerbimą Chicagoje.

• KUN. JUOZAS PRUNSKIS, daugiališkis, žymus laikraštininkas, kurs pastaruoju metu redagavo "Draugą" nusprendė pasitraukti į pensiją. Jo bendradarbiai surengė jam atsisveikinimo pietus ir įteikė dovanų.

• LIETUVIŲ jaunimo suvažiavimas Vak. Vokietijoje Annaberge įvyksta balandžio 28 d. o Baltiečių jaunimo suvažiavimas turės būti ten pat birželio 8 d.

• JŪRATĖS BATŪRAITĖS meno kūrinių paroda įvyko Toronto "76 Gallery" patalpose. Tai buvo jaunos dailininkės pirmoji paroda, kuri atkreipė dėmesį meno žinovų. Ji baigė pedagogiką, o dabar studijuoja meną.

D.L.K. VYTAUTO KLUBAS

RENGIA

TRADICINI

JUOZŲ BALIŲ

sekmadienį, kovo 25 d. 2 val. po pietų klube,

2161 St. Catherine Street E., Montreal.

Bus karšti pietūs, geras orkestras, šokiai bei kiti įvairumai.

Įžanga \$3.00.

Klubo Valdyba

ATITAIŠYMAS

Praeitame "Nepr. Liet." numeryje tilpusioje korespondencijoje apie "Lito" 1973 m. rinkimus buvo paskelbta, kad šiais metais Revizijos Komisijoje savo trijų metų kadenciją užbaigė B. Niedvaras. Tikrumoje turėtų būti J. Maskoliūnas. Už klaidą atsiprašome.

Litas

• VFLYKŲ STALĄ pirmą kartą Montrealyje rengia K. L. Katalikių Moterų Dr-ja.

Montrealiečiai iš anksto kviečiami rezervuoti šią balandžio mėn. 29 d. - Atvelykio - popietę susitikti draugus bei pažistamus ir pasivaikinti prie gausiai parengto Velykų Stalo Aušros Vartų parapijos salėje.

Aptarti einamuosius draugijos reikalus bei artėjantį parengimą š. m. kovo mėn. 18 d. (sekmadienį) po 11 val. Mišių N. P. Sesevų Namuose šaukiamas visuotinis Katalikių Moterų susirinkimas.

Paskaitą skaitys ses. Paulė.

Narės ir viešnios maloniai kviečiamos atsilankyti.

• NERINGOS Jūrų šaulių kuopa kovo 18 d. 3 v. po pietų rengia madų parodą, kuri įvyks Aušros Vartų parapijos salėje.

• "VARPO" choras iš Toronto vasario 4 d. koncertavo Detrote. Bet salėje kurioje telpa iki 700 asmenų, buvo pusė tuščių vietų. Rengėjai kaltinami, kad nepasirūpino reklama.

NERINGOS JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA

kovo 18 d., sekmadienį 3 val. po pietų rengia

MADŲ PARODA

kuri įvyks Aušros Vartų parapijos salėje. Po parodos vaišės. Įėjimas \$1.50.

Kviečiame visus pasinaudoti šia reta proga ir gausiai dalyvauti parodoje.

"Neringos" Jūrų Šaulių Kuopa

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti NL-ų artimuosius, arba, pagaliau, padovanokit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siųskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė

Adresas: gatvė ir Nr.

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčiant pavardė ir adresas

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Elnamasis s-tas	5.5%	Asmeninės	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 metams	6.5%	Cekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	7.0%	Investacijos	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 metams	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumą, už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.